

Ö T Ö D I K F E J E Z E T.

ILLETMÉNYUTÓLAGOK, ILLETÉKTELEN FELVÉTELEK MEGTÉRÍTÉSE, ILLETMÉNY-LEVONÁSOK.

26. §. Illetményutólagok igénylése és az illetéktelen felvételek megtérítése.

109. Kellő időben fel nem vett vagy az illetékesnél kisebb összegben felvett, de be-
tétékesnél kisebb összegben felvett, de be-
igazoltan illetékessé vált pénzbeli illetm-
nyek utólagos kifizetését csak akkor lehet
engedélyezni, ha az illetményigény kelet-
kezésének időpontjától béke idején három,
háborúban öt évnél több idő nem telt el.

Az illetményutólag kifizetését bélyeg-
mentes kérvénnyel kell kérni, amelyet
azonban csak akkor lehet figyelembe
venni, ha a kérelem előterjesztése az illet-
mény keletkezésének időpontjától számí-
tott három, illetve öt éven belül történt.

A költségvetési év eltelte után igényelt
és még el nem évült illetményutólagokat
csak a belügyminiszter engedélyével lehet
felszámítani.

A fenti elévülési határidőtől eltérő ki-
vételek a következők:

a) Az elhúnytak igényjogosult család-
tagjai részére illetékes temetési járulékra
való igény az általános törvényszerű el-
évülés idejének (32 év) leteltével szűnik
meg;

b) A több mint 3 év óta fel nem vett,
állandóan odaítélt sérülési pótdíj felvéte-
lére való igény megszűnik és annak folyó-
sítását be kell szüntetni.

Az ilyen beszüntetett sérülési pótdíjat
csak a belügyminiszter külön engedélye
alapján lehet újból folyósítani.

c) Az utazási költségeket az utazás be-
fejezése után 14 napon belül kell igényelni,
illetve a számadást az elszámolásra hiva-
tott számadótesthez beküldeni. Az ezen idő
alatt nem igényelt utazási költségeket
csak a belügyminiszter engedélyével lehet
utólag felszámítani:

d) A családi pótlékra való igénynek nem
kellő időben történt bejelentése esetén a

családi pótlék csak a bejelentés napját kö-
vető hónap elsejétől jár (5. §. 27. pont):

e) Visszamenő kinevezési nappal maga-
sabb rendfokozatba kinevezetteknek csak
a rendszeres illetmények közötti külön-
bözetek járnak, míg az egyéb illetmények
különbözete, mint a vezénylési pótdíj, va-
lamint a kinevezés megjelenése előtt eset-
leg tett átköltözködési, ügyködési és más
szolgálati utazások után az átköltözkö-
dési átalány, napidíj, viteldíj különböze-
tek stb. utólag fel nem számíthatók;

f) Átalányutólagokat csak akkor lehet
kifizetni, ha az igény keletkezésének idő-
pontjától 6 hónapnál több idő nem telt el.

110. Illetéktelenül felvett pénzek vissza-
térítésére a felvevő csak akkor köteles,
illetőleg csak azért az illetéktelen össze-
gért szavatol, melyet a számadás napjá-
tól számított 3 év, illetőleg a háborúban
5 év letelte előtt észrevételeztek.

Ha az érdekelt hadifogságba kerül vagy
eltűnik, az ott eltöltött idő a fenti 5 évi
határidőbe nem számít be.

A megtérítési, illetőleg szavatolási kö-
telezettség eme megszorítása az elszámo-
lási kötelezettség mellett felvett előlegekre
és a kincstár szándékos megkárosításá-
nak eseteire nem terjed ki.

Jogalap nélkül kifizetett illetményeket
a multa nézve csak abban az esetben le-
het térítményként előírni és beszedni, ha
nem nyert beigazolást, hogy azok jóhisze-
műleg vétettek fel.

Aki olyan változást, mely az illetmé-
nyeknek leszállítását vagy megszünteté-
sét vonja maga után, kellő időben, de leg-
feljebb a változás beálltától számított
8 napon belül írásban be nem jelenti vagy
az öt már meg nem illető járandóságot a
változás szándékos elhallgatásával fel-
veszi, anyagi és büntetőjogi felelősséggel
tartozik.

27. §. Illetménylevonások kincstári vagy magántartozások törlesztésére és egyéb célokra.

111. Rangosztályba soroló havidíjasok illetményeiből csak a szolgálati viszonyból származó tartozások, kincstári követelések, szolgálati tekintetből eredő tartozások, általában pedig az alábbi felsorolt kincstári és magánkövetelések kielégítése céljából lehet levonásokat eszközölni, illetve illetményeikre kincstári és magántermészetű követelések kielégítése vagy előzetes biztosítása céljából bírói vagy közigazgatási úton végrehajtást vezetni vagy azokra engedményezés, elzálogosítás vagy más módon jogokat szerezni:

1. szolgálati viszonyból származó tartozások (ide tartozik a nyugdíjjárulék);

2. kincstári követelések (ide tartoznak az illetéktelenül felvett illetmények, kellő időben be nem szolgáltatott előlegek, számadási maradványok, észrevétel alapján teljesítendő jogerős térítések, marasztaló határozattal megállapított vagy a kincstár előzetes biztosítása céljából ezt megelőzőleg is levonni rendelt összegek és a szabadságdíj);

3. köztartozások és olyan közszolgáltatások, amelyek közadók módjára hajtandók be (ide tartoznak a nyilvános betegápolási költségek, egyéb közszolgáltatások stb.);

4. illetményelőlegek;

5. a Pénzügyintézeti Központ által adott kölcsön a Pénzügyintézeti Központ vonatkozó értesítése alapján;

6. a feleség, fel- vagy lemenő rokon, valamint a törvénytelen gyermek javára megállapított tartás iránti követelések;

7. lakbérkövetelések és olyan követelések, amelyek azon alapulnak, hogy az adós lakóháznak saját részére való építése vagy megvétele végett lakáspénzének (lakbérének) lekötésével közokiratban fizetési kötelezettséget vállalt;

8. elmeógyógyintézetbe való szállításból és az ott tartózkodásból felmerült költségek;

9. temetési költségek;

10. a kincstártól ármegettérítés mellett igényelt vagy használatra átvett ágyak, ágyneműek stb. térítési vagy használati díjai;

11. visszahagyások. Utóbbiak alatt a csapatparancsnok (főnök) által az alárendeltek illetményeiből beleegyezésükkel olyan alapok és intézmények javára szolgáló levonásokat értjük, melyek a csapat, állomáshely vagy fegyvernem körében

a) egyenruha, hátasló, lószerszám vagy fegyverzet beszerzésére,

b) közös étkezés létesítésére,

c) az általános tudás, közszellem vagy a társas érintkezés emelésére (kaszinói díjak, csendőrségi és katonai szaklapok előfizetési vagy hozzájárulási költsége stb.),

d) tisztii takarékegyletek részére eszközöltetnek.

Magánfelek és cégek részére visszahagyások, engedményezések nem eszközölhetők; ilyenek követelésének kiegyenlítésére a Szolgálati Szabályzat 721. pontja intézkedik.

112. A havidíj, csendőrségi pótdíj és a korpótdíj a szolgálati viszonyból származó tartozásokra, a kincstári követelésekre, továbbá köztartozásokra és olyan közszolgáltatásokra, amelyek közadók módjára hajtandók be, valamint ezek pótlékára és járulékára korlátlanul lefoglalható. Más követelések fejében az említett illetményeknek csak az 1/3-a foglalható le.

A nyilvános betegápolási költségekre a foglalásmentes összegből is 20% lefoglalható.

Hogy a fent felsorolt illetményeket a Pénzügyintézeti Központ által adott kölcsön törlesztésére milyen mértékig lehet igénybevenni, a pénzügyminiszter rendelettel szabályozza. Az igénybevehető hányad azonban az elől említett illetményeknek legfeljebb 30%-áig terjedhet.

Feleség, fel- vagy lemenő rokon, valamint törvénytelen gyermek javára megállapított tartás iránti követelésekre az említett illetményeknek a fele foglalható le.

A családi pótlékot sem magán, sem állami követelés vagy köztartozás fejében nem lehet lefoglalni.

A gyermek után folyósított családi pótlék azonban a gyermek tartása végett a reá eső összeg erejéig végrehajtás alá vonható.

Temetési költség fejében csak az olyan temetési járulékot lehet lefoglalni, amely az eltemetett után jár, de ezt is csak összegének 1/3 része erejéig.

Visszahagyásokra az elől említett illetmények 1/3-a, az e pontban eddig felsorolt levonásokkal együtt pedig a fele vehető igénybe. Ha azonban az összes levonások és visszahagyások után tisztai étkezés tartozásra már nem jutna, azt az illetményeknek a második feléből is lehet levonni, de az illetmények 1/3-ának ilyenkor is érintetlenül kell maradnia.

A lakbér, lakbérkövetelés fejében és akkor, ha valaki saját házépítése vagy megvétele végett lakbérének lekötésével közokiratban fizetési kötelezettséget vállalt, teljes egészében lefoglalható. Ilyen követelés fejében más szolgálati illetményből kielégítést keresni nem lehet.

A házassági óvadéktőke kamatainak 1/3-a lefoglalható, de a kamatokból egy évre legalább 1200 pengő végrehajtás alól mentes. Az adós feleségének és lemenő rokonainak tartása céljaira azonban az óvadéktőke kamatai teljes összegben lefoglalhatók.

A házassági óvadéktőke csak azzal a korlátozással foglalható le, hogy a tőkét csak a biztosítéki kötelék feloldása után lehet a követelés kielégítésére fordítani.

Elmegyógyintézetbe szállítás, valamint az ápolás költségeire a gyógyintézetben való tartózkodás alatt esedékes illetményeket igénybe kell venni. Ezeket a követeléseket az illetményekre már előjegyzett más követelések előtt elsőbbség illeti. A sérülési pótdíjat csak felerészben, a vitézségi érempótdíjat pedig egyáltalában nem szabad igénybevenni.

Az elmebeteg elhalálása után a kiadások fedezésére az elhalt vagyont is

igénybe lehet venni, ha ezzel családjának létfenntartása nincsen veszélyeztetve. A kincstár kártérítési követeléseinek biztosítását még az elmebeteg elhalálása előtt foganatosítani kell.

Az elmegyógyintézetből hónap közben elbocsátott elmebeteg illetményeinek csak azt a részét szabad a kiadások fedezésére igénybe venni, amely az elbocsátás előtti napig bezárólag terjedő időre esett. A fennmaradó részt, amely a hónap hátralévő napjainak száma szerint számítandó ki, az illetményekre jogosultnak (gondnokának) kell kiadni.

113. A jogosulatlanul felvett illetményeket, el nem számolt előlegeket, be nem szolgáltatott számadási maradványokat és a nyugdíjjárulékot minden egyéb — tehát még a már előjegyzett más természetű — kincstári és magánkövetelés előtt foglalás nélkül is le kell vonni, az ilyen levonás tehát a bírói vagy közigazgatási foglalásokat is megelőzi.

Az illetmény-előlegből származó követelésnek nincs elsőbbsége olyan végrehajtó követelésével szemben, aki a járandóságra az előleg kiutalványozása előtt szerzett zálogjogot.

A szolgálati viszonyból keletkezett egyéb kincstári tartozásoknak magántartozásokkal szemben elsőbbségük van.

Az elmebeteg tényleges állományú csendőr egyéneknek elmegyógyintézetbe szállításából és ottani gyógykezelésükből felmerülő költségeknek is elsőbbségük van más előjegyzett többi követelések előtt.

Bírói végzés alapján előjegyzett tartozások az elsőbbségi jog szerinti sorrendben kerülnek egymásután levonásra; vagyis azt a tartozást kell előbb levonni, amelyikre a végzés előbb érkezett. Ha annak levonása az illetmények lefoglalható részét nem merítené ki, akkor egyidejűleg a sorrendben következő tartozásra is kell levonást eszközölni.

A tartozás levonására a jog kezdete az az időpont (nap, óra), melyben a bírósági végzés ahhoz a számadótesthez érkezett,

melynek pénztára a lefoglalt járandóságot utalványozza.

Ha ugyanabban az órában egyszerre több végzés érkezett, a kielégítési jog is egyszerre illeti meg azokat, illetve az elsőbbségi jogot egyformán élvezik.

Ha valamely előjegyzésnek az elsőbbségi joga kétes, vagy ha a felek egyike az ellenenvetést tesz, vagy ha az elsőbbség egyidejűleg több előjegyzést illet meg, a levonást folytatni kell, de a kifizetést függőben kell tartani s az iratok felterjesztésével a belügyminiszter döntését kell kikérni.

Közigazgatási intézkedés alapján előjegyzett tartozások egymás közötti elsőbbségére ugyanaz mértékadó, mint a bírói végzés alapján előjegyzett tartozásokra.

Ha bírói előjegyzés történik olyan esetben, amikor az illetményt már egy vagy több bíróságon kívüli előjegyzés terheli, a levonásokat folytatni kell, de a levont összegek kifizetését függőben kell tartani és a belügyminiszter elhatározását kell kikérni.

Az illetményekre kieszközölt végrehajtás hatálya kiterjed a később változott illetményekre, nyugdíjra, végkielégítésre vagy nyugdíjmegváltásra is, vagyis az illetményeknek foglalás alá vont része az újabb járandóság összegéhez képest változik.

Ha a járandóság a foglalásmentes összegre vagy ez alá szállt, a végrehajtás hatálya szünetel, de önmagától feléled, ha a járandóság a foglalásmentes összeget ismét túlhaladja.

Öt évi szünetelés után a végrehajtás hatálya megszűnik.

28. §. Nyugdíjjárulék.

114. Ténylegességi illetményeket élvező csendőrségi rangosztályba soroló havidí-

jasok nyugdíjjárulékot fizetnek. E járulék a nyugdíj megállapításánál beszámítható illetményeknek $1\frac{1}{2}$ százaléka.

A nyugdíjjárulék megállapításánál a havidíjat, a csendőrségi pótdíjat és a korpótdíjat kell figyelembe venni.

A nyugdíjjárulékot havi előzetes részletekben hivatalból kell levonni.

Várakozási illetményel, illetmények nélkül, vagy szabadságdíj fizetése mellett szabadságoltak e viszony tartama alatt nyugdíjjárulékot nem fizetnek.

A nyugdíjjárulékot a ténylegességi illetmények beszüntetéséig kell fizetni.

A helyesen beszedett nyugdíjjárulék visszatérítésének nincsen helye.

A nyugdíjjárulékból létesített alap a tényleges és nyugállományú havidíjasok és családtagjaik ióleti intézményeinek létesítésére, előmozdítására és támogatására szolgál.

29. §. Szabadságdíj.

115. Azok a rangosztályba soroló havidíjasok, akik az érvényben levő „Szabadsági szabályzat“ értelmében szabadságdíj fizetése mellett kapnak szabadságot, a szabadságon töltött idő minden napjára szabadságdíj címén a havidíjuk, csendőrségi pótdíjuk és korpótdíjuk egyhavi összegének $\frac{1}{30}$ részét tartoznak megteríteni.

A szabadságdíjat a szabadságolt illetményeiből le kell vonni.

Az engedélyezett, de igénybe nem vett szabadság után szabadságdíjat nem kell fizetni.

116. A szabadságidőnek igazolatlan túllépése esetében a szabadságdíjat nem kell beszedni, hanem az összes illetményeket éppen úgy meg kell szüntetni, mintha az illető havidíjas végkép fogyatékbba jutott volna.

HAVIDÍJASOK CSALÁDTAGJAINAK ILLETMÉNYE.

30. §. Lakilletmény.

117. A rangosztályba soroló havidíjasok családtagjainak, akik után a családfő családi pótlékot élvez és akik a családfővel tényleg közös háztartásban élnek, igényük van a családfővel együttes elhelyezésre.

118. A családfő (férj, atya stb.) elhalálása esetén az özvegy részére a férj halálát követő lakbérnegyed végéig folytatólagosan ki kell fizetni azt a lak- és bútorbért, amely az elhalt részére ez alatt az idő alatt járna, ha még életben volna. Ha a havidíjas után az özvegyen kívül ellátásra igényjogosult elvált nő, esetleg nők, vagy szülőtlén árvával egyenlőnek tekintendő árvák is maradtak hátra, az e bekezdés szerint folyósítandó lak- és bútorbérnek $\frac{3}{5}$ részét az özvegy kapja, a fennmaradó $\frac{2}{5}$ részen pedig az említett nők és árvák egyenlő mértékben osztoznak. Ha a havidíjasnak özvegye nincsen és utána ellátásra igényjogosult elvált nő, esetleg nők, vagy szülőtlén árvával egyenlőnek tekintendő árvák, vagy ilyen nők és árvák is maradnak hátra, az e bekezdés szerint fizetendő lak- és bútorbéren az említettek egyenlő mértékben osztoznak.

Ha a családfőnek az elhalálozás idején természetbeni lakása volt, az özvegyet annak használata az elhalálozás napját követő lakbérnegyed végéig illeti meg. Ha azonban a természetbeni lakás használatát szolgálati okokból — egészen kivételesen — még ez idő előtt meg kellene vonni, vagy ha az özvegy abból ezen idő előtt önként kiköltözik, kiköltözése napjától az elhalálozás napját követő lakbérnegyed végéig, annak a lakbérnek az előző bekezdés szerint reá eső részét (egy napra az egyhavi lakbér egyharmcad részét számítva) kell folyósítani, amely az elhalt havidíjast megillette volna, ha nem lakott volna természetbeni lakásban. A hátramaradt hozzátartozóktól a természetbeni lakás rendelkezésre bocsátását a

családfő elhalálozásától számított 30 napon belül semmiféle okból nem lehet követelni.

Ha a természetbeni lakásban hátramaradt özvegyet (árvákat) a felmondási idő lejárta előtt kellene a lakásból szolgálati érdekből kiköltöztetni és a kiköltözés még nem a választott lakhelyre, hanem csak helyben történnék, az özvegy (árvák) részére a belügyminiszter átköltözködési segílyt engedélyezhet. Ennek összege nem haladhatja meg azt a kiszabható helyi átköltözködési költséget, amely életbenlét esetén a családfőt megilletné. Ez a helyi költözködési költség a választott lakhelyre való átköltözködés illetményszerű költségeire nincsen befolyással.

Ha a lakbérnegyed első vagy második hónapjában elhunyt havidíjas lakbéré bíróilag le volt tiltva, vagy szabályszerűen engedményezve volt, az e lakbérnegyed második és harmadik, illetve harmadik hónapjára illetékes lakbért a fentiektől eltérően nem a hátramaradottaknak, hanem a hitelezőnek (végrehajthatónak, engedményesnek) kell kifizetni. Ilyen esetben az igényjogosult hátramaradottaknak lakbér csak az elhalálozást követő lakbérnegyedre folyósítható.

A fentiek szerint járó lak- és bútorbért az a gazdasági hivatal fizeti, amely az elhalt illetményeit folyósította.

31. §. Kórházi (gyógyfürdőkórházi, szanatóriumi) ápolásra, valamint gyógyszerekre való igény.

119. A tényleges állományú havidíjas családtagjainak, akik után családi pótlékot kap, megbetegedésük esetén honvéd egészségügyi intézetbe való felvételre ugyanazon feltételek mellett van igényük, mint a családfőnek.

E családtagoknak állami köz- és nyilvános jellegű kórházakban történő ápolá-

sára, polgári orvos igénybevételére, beteg-ápolói tennivalóknak magánápolók és hozzátartozók általi végzésére, különleges gyógykezelésükre és gyógyszerigényükre a jelen szabályzat 14. §. 68., 71., 72. és 73. pontjai mértékadók.

120. A fenti családtagokért honvéd egészségügyi intézetekben való gyógykezelésük alkalmával gyógy- és élelmezési költségek címén a családfőnek ugyanolyan kiszabható összeget kell térítenie, mint amilyent a saját személye után térít. (L. 14. §. 70. pont.)

121. A tényleges állományú havidíjas olyan családtagjai, akik után a családfő családi pótlékot nem kap ugyan, de velük közös háztartásban él, honvéd kórházi ápolásra külön rendelettel meghatározott térítés fizetése ellenében szintén igényt tarthatnak.

Ebben a kedvezményben azonban a honvédelmi miniszter engedélye alapján csak az alább felsorolt személyek részesíthetők:

a) a családfő (elhúnyt családfő) atyja és anyja;

b) azok a gyermekek, akik után családi pótlék már nem illetékes, fiúk, ha testi vagy szellemi törődöttség következtében teljesen munkaképtelenek, leányok, ha hajadonok, özvegyek vagy elváltak;

c) elvált, özvegy vagy hajadon nőtestvér, ha a rangosztályba soroló havidíjas nőtlen, elvált vagy özvegy.

A kedvezmény odaítélésének alapfeltétele, hogy a családtagnak semminemű ellátása, jövedelme vagy keresete ne legyen.

E felsorolt családtagok, honvéd kórházba felvételük esetén, a rendeletileg megállapított gyógy- és élelmezési költséget maguk tartoznak felvételükkor a hónap 10-éig, vagy 20-áig, avagy végig terjedő napjaira, illetve minden hó 1-én, 11-én tíz-tíz napra, 21-én pedig a hónap hátralevő napjaira előre a kórház gazdasági hivatalának befizetni.

122. A tényleges állományú, rangosztályba soroló havidíjasok családi pótlékban részesülő családtagjai (feleség és gyerme-

kek), teljes vagyontalanság, ön- és közveszélyes elmebetegség esetén, ha a zárt intézetben való elhelyezés házi ápolásba adással el nem kerülhető, a családfő kérelmére a kincstárral szerződéses viszonyban álló polgári elmeógyógyintézetbe (I. osztály) beutalhatók. Ilyen esetben a költségek fedezésére a családfő az illetékes családi pótlékon kívül azt az összeget tartozik a kincstárnak megtéríteni, amit honvéd kórházakban való ápolás esetén volna köteles családtagja után fizetni.

Családi pótlékban nem részesülő elmebeteg családtag után ápolási költséget a kincstár terhére elszámolni nem lehet.

32. §. Elmebeteg havidíjasok családtagjainak eltartása.

123. Elmebetegség miatt a csendőrség által polgári elmeógyógyintézetben elhelyezett tényleges állományú havidíjasok családját, a családfő elhelyezésének tartama alatt az az eltartási összeg illeti, mely az elmebeteg családfő elhalálása esetében, az elhalálástól számított negyedik hónap 1-től kezdve megilletné.

A csendőrség által elmeógyógyintézetben elhelyezett fentemlített személyek hozzátartozói részére az eltartási díjat az illetékes gazdasági hivatal fizeti ki az igényjogosult hozzátartozóknak, illetőleg a kiskorú hozzátartozók gyámjának.

33. §. Vizsgálati fogságban lévő családtagok illetményei.

124. Ha a rangosztályba soroló havidíjas neje vagy olyan gyermeke, aki után családi pótlékban részesül, honvéd bíróságnál vizsgálati fogságba kerül, élelmezéséről a családfő tartozik gondoskodni, illetve a honvéd fogházi élelmezési (tartás és egyéb) költségeket meg kell fizetnie.

34. §. Hadifogságba került havidíjasok családtagjainak illetménye.

125. Hadifogságba került rangosztályba soroló havidíjasok családtagjainak arra az ellátási díjra van igényük, mely őket a családfő elhalálása esetén az elhalálo-

zástól számított negyedik hónap 1-étől kezdve megilletné.

Ez az ellátási díj a hadifogságba jutás havát követő hó 1-étől kezdve jár, míg a férj vagy atya hadifogsága tart. Ha a hadifogságba jutás csak később állapítatnák meg és addig a családtagok visszahagyásban részesültek, a visszahagyás összege pedig nagyobb, mint a részükre megállapított ellátási díj, a többletet a családtagoknak visszafizetniük nem kell.

Ha a férj, illetőleg atya hadifogságból visszatér, attól kezdve, hogy rendfokozatszerű illetményeinek élvezetébe lép, a családtagoknak eme ellátásra való igényük megszűnik.

Ha a férj, illetőleg atya a hadifogságban elhalt, a hátramaradt családnak a törvényszerű ellátási díjat kell folyósítani.

35. §. Utiköltség illetmények.

126. Ha a rangosztályba soroló havidíjas áthelyezése folytán addigi szolgálati helyét elhagyja, azok a családtagjai, akik után családi pótlékot kap, az új szolgálati helyre a kincstár költségén vasúton, katonai díjszabás szerint utaznak, tekintet nélkül arra, hogy az utat a családfővel együttesen vagy külön teszik meg.

A család külön utazása vagy visszamaradása a családfő költözködési költségeinek kiszabására nincs befolyással.

127. A tényleges állományban elhalt havidíjas hátramaradt családjának, a családfő utolsó szolgálati helyéről a választott lakhelyre való átköltözködése esetén, a költségek megtérítésére a nyugállományba helyezettek költözködési utazásaira vonatkozó határozványok szerint van igénye.

Ilyen családnak a családfő utolsó szolgálati (állandó beosztási) helyéről a választott lakhelyre való átköltözködése esetén, az átköltözködési költségeket olyan kiszabásban kell folyósítani, amilyen kiszabásban a családfőnek járna, ha még életben volna.

36. §. Temetési járulék.

128. A tényleges állományban elhalt rangosztályba soroló havidíjasok hátra-

maradottjainak temetési járulékra van igényük.

129. A temetési járulék összege az elhalt által legutóbb élvezett havidíj, csendőrségi pótdíj és korpótdíj kéthavi összege.

130. A temetési járulékra elsősorban az elhunyt özvegyének, özvegy hiányában pedig az elhunyt törvényes (törvényesített) leszármazóinak van igénye. Az az özvegy, aki férjétől annak elhalálása idejében törvényesen el volt válva, anélkül, hogy tőle tartásdíjat kapott volna, temetési járulékot nem kaphat.

Ha igényjogosult özvegy és törvényes (törvényesített) leszármazóinak hiányában más személy beigazolja, hogy az elhunytat — elhalálása előtt — ápolta, vagy a temetési költségeket sajátjából fedezte, a belügyminiszter a temetési járulékot egészben vagy részben neki is odaítheti.

131. A temetési járulék az elhunyt igényjogosult özvegyének, özvegy hiányában az elhunyt törvényes (törvényesített) leszármazóinak a haláleset után előlegképpen azonnal kifizethető.

132. A temetési járulékot bírói úton csak temetési költség fejében, közigazgatási úton pedig a nyilvános betegápolásból folyó, tehát közadók módjára behajtandó gyógykezelési költségek fejében, de mindkét esetben csak az összeg egyharmadáig lehet lefoglalni.

A temetési járulék-előleget rendszerint az a gazdasági hivatal fizeti, amelyik az elhunyt illetményét utoljára fizette.

A temetési járulék-előleg kifizetéséből felmerülő postai költséget a javadalmazás viseli.

37. §. Elhalt havidíjasok özvegyeinek vagy árváinak illetményei.

133. A tényleges állományban elhalt rangosztályba soroló havidíjas özvegye vagy anyátlan árvája (árvái) részére az elhalálkozás napját követő hó elsejétől számított három hónapon át a havidíjat, csendőrségi pótdíjat esetleges korpótdíjat

és a családi pótlékot az illetmények esedékessége napján ugyanúgy kell kifizetni, mintha az elhalt e három hónap alatt még életben volna.

A járandóságok megállapításánál az elhalálozás napját követő három hónapon belül magasabb havidíjfokozatba való esetleges besorolást nem lehet figyelembe venni.

A lakbérilletményre a 30. §. mértékadó.

Ezeket az illetményeket ott kell számfejteni és az özvegy (az anyátlan árvák gyámja) kezeihez kifizetni, ahol az elhalt illetményeit folyósították volna, ha még életben lenne.

Az özvegyet megillető nyugdíj, illetve az anyátlan árvákat megillető ellátás csak a férj, illetve atya halálának napját követő negyedik hónap első napjától jár.

Ha a tényleges állományba tartozó el-

halt rangosztályba soroló havidíjas után az özvegyen kívül még más ellátásra jogosult nő, esetleg nők vagy szülőtlen árvákkal egyenlőnek tekintendő, ellátásra jogosult árvák is maradtak hátra, az özvegy a szóban levő készpénzjárandóságoknak háromötöd részét kapja, a fennmaradó kétötöd részből pedig az említett nők és árvák egyenlő mértékben részesülnek.

Ha az elhaltnak özvegye nincsen, de utána ellátásra jogosult nő, esetleg nők vagy szülőtlen árvákkal egyenlőnek tekintendő ellátásra jogosult árvák is maradtak, ezek a készpénzjárandóságokban egyenlő mértékben részesülnek.

134. Ezekből az ellátás jellegű készpénzjárandóságokból a néhai családfő terhére előjegyzett kincstári tartozásokra, letiltásokra, illetve visszahagyásokra levonások nem eszközölhetők.

ILLETMÉNYSZABÁLYZAT

A M. KIR. CSENDŐRSÉG SZÁMÁRA

II. RÉSZ

LEGÉNYSÉGI SZEMÉLYEK ÉS CSALÁDTAGJAIK ILLETMÉNYEI

TARTALOM

		Oldal
II. RÉSZ		
Legénységi személyek és családtagjaik		
illetményei		
ELSŐ FEJEZET		
Rendszeres illetmények		
	Oldal	
38. §. Havizsold	49	
39. §. Csendőrségi pótdíj	50	
40. §. Elelmezési pénzátalány	51	
41. §. Családi pótlék	51	
42. §. Szállásilletmény	59	
43. §. Ruházati (tömeg) illetmény	65	
MASODIK FEJEZET		
Különös illetmények		
44. §. Lovaglási és gépkocsivezetői jutalomdíj	71	
45. §. Vitézségi érempótdíj	71	
46. §. Sérülési pótdíj	71	
47. §. Mérsékeltáru dohány	72	
48. §. Kórházi (gyógyfürdőkórházi, szanatóriumi) ápolásra, valamint gyógyszerekre való igény	72	
HARMADIK FEJEZET		
Nyugállományból szolgálattételre behívottak		
illetményei		
49. §. Nyugállományból szolgálattételre behívottak illetményei	75	
NEGYEDIK FEJEZET		
Különleges alkalommal járó illetmények		
50. §. Vezényelték illetményei	75	
51. §. Áthelyezettek illetményei	76	
52. §. Szabadságoltak illetményei	76	
53. §. Betegek illetményei	78	
54. §. Elmebetegek illetményei	78	
55. §. Fegyelmi fogságban lévő, bűnvádi eljárás alatt álló, továbbá jogerősen szabadságvesztés büntetésre ítélték illetményei	79	
56. §. Fegyelmi úton, továbbá honvéd. vagy polgári bírósági ítélet következtében eltávolítottak illetményei	82	
57. §. Megszököttek, önkényesen eltávozottak és eltűntek illetményei	82	
58. §. Hadifogságból visszatértek illetményei	82	
59. §. Fenntartási pótlék	83	
60. §. Jutalomdíj törvénysértők elfogásáért	83	
61. §. Jutalomdíj csendőrököt vagy katonákat hitszegésre csábító kísérlet feljelentéséért	83	
62. §. Jövedéki kihágásokkal kapcsolatos feljelentői és tettenérői jutalékok	83	
63. §. Életmentésért és hullakifogásért járó jutalomdíj	83	
ÖTÖDIK FEJEZET		
Illetményutólagok, illetéktelen felvételek megtérítése; illetménylevonások		
64. §. Illetményutólagok igénylése és illetéktelen felvételek megtérítése	84	
65. §. Illetménylevonás kincstári vagy magántartozások törlesztésére és egyéb célokra	85	
66. §. Nyugdíjjárulék	86	
HATODIK FEJEZET		
Legénységi egyének családtagjainak		
illetménye		
67. §. Lakilletmény	86	
68. §. Kórházi (gyógyfürdőkórházi, szanatóriumi) ápolásra, valamint gyógyszerekre való igény	87	
69. §. Elmebeteg legénységi egyének családtagjainak eltartása	88	
70. §. Vizsgálati fogságban lévő családtagok illetményei	88	
71. §. Hadifogságba került legénységi személyek családtagjainak illetményei	88	
72. §. Utiköltség illetmények	88	
73. §. Temetési járulék	89	
74. §. Elhalt legénységi személyek özvegyeinek és árváinak illetményei	89	

E L S Ő F E J E Z E T.

RENDSZERES ILLETMÉNYEK.

38. §. Havizsold.

135. A havizsold a (csapat- és szak-
szolgálatot teljesítő) legénységi állomá-
nyú egyének, rendfokozatok szerint meg-
állapított nyugilletménybe beszámító havi
pénzilletménye.

136. A havi zsold összege az egyes
rendfokozatokban a következő:

csendőrök, valamint a törzsőrmesteri, fő-
törzsőrmesteri és alhadnagyi rendfoko-
zatba előléptetettek, az új rendfokozat-
tukra megállapított alacsonyabb fokozatú
havizsoldot kapják.

A magasabb havizsold fokozatokba be-
sorolásnál mindig az illető rendfokozatban,
illetve havizsoldfokozatban valósággal el-

Rend- fokozat	Havizsold- fokozat	A havizsold		A csendőrségi pótdíj		A havizsold és csendőr- ségi pótdíj együttes		Megjegyzés
		kiszabata pengőben						
		havonta	évente	havonta	évente	havonta	évente	
Alhadnagy	1.	283.—	3396.—	84.—	1008.—	367.—	4404.—	A csendőrségi pótdíjra vonat- kozó határoz- ványokat a 39. §. tartalmazza
	2.	269.—	3228.—	84.—	1008.—	353.—	4236.—	
	3.	254.—	3048.—	84.—	1008.—	338.—	4056.—	
Főtörzs- őrmester	1.	240.—	2880.—	48.—	576.—	288.—	3456.—	
	2.	218.—	2616.—	48.—	576.—	266.—	3192.—	
	3.	189.—	2268.—	54.—	648.—	243.—	2916.—	
Törzs- őrmester	1.	168.—	2016.—	48.—	576.—	216.—	2592.—	
	2.	153.—	1836.—	48.—	576.—	201.—	2412.—	
Őrmester	.	139.—	1668.—	42.—	504.—	181.—	2172.—	
Csendőr	1.	132.—	1584.—	25.—	300.—	157.—	1884.—	
	2.	125.—	1500.—	25.—	300.—	150.—	1800.—	
Próba- csendőr	.	109.—	1308.—	25.—	300.—	134.—	1608.—	

137. A havizsoldra az illető rendfoko-
zatba való előléptetés, illetve a próba-
szolgálatra történt felvétel ad igényt.

138. A próbaszolgálat után véglegesített

* A tényleges szolgálatot teljesítők illetmé-
nyeit a hó utolsó napján kell folyósítani, ha az
illetményre igényt adó következő hó elseje va-
sárnapra, ünnepnapra, vagy katonai szünnapra
esik. Ha pedig mind a következő hó első, mind
az előző hó utolsó napja vasárnap, ünnepnap,
vagy katonai szünnap, az illetményeket az előző
hó utolsó foglalkozási napján kell kifizetni.

töltött szolgálati időt kell alapul venni.
A rangnap a besorolásra befolyással nincs.
Kivételt képez az az eset, amidőn valakit
visszamenőleges nappal — nem ranggal
— léptettek elő valamely rendfokozatba.
Ilyenkor az előléptetett legénységi állo-
mányú egyént a havizsoldfokozatba so-
rolás szempontjából úgy kell tekinteni,
mintha a visszamenőleges előléptetés nap-
jától kezdve valósággal ebben a rangfoko-
zatban szolgált volna.

Az egyes havizsold fokozatokban a várakozási idő

alhadnagyoknál és főtörzsör mestereknél 3—3 évben,

törzsör mestereknél és csendöröknél 2—2 évben van megállapítva.

139. A havizsold a csendörtség kötelékébe felvett személyeknek attól a naptól illetékes, amelyen csendörsegi próbaszolgálatukat megkezdték (bemutattattak). A hónap közben növedékbe vettek részére, a hónap minden hátralevő napjára — a hónapokat 30 nappal számítva — a havi zsold 1/30-ad része illetékes.

Előléptetésnél a magasabb rendfokozatra megállapított havizsold az előléptetés napjával válik illetékessé.

Ha az előléptetés ideje nincs megjelölve, akkor az előléptető rendelet keltét kell az előléptetés napjának tekinteni.

140. A havizsoldot egyenlő havi részletekben előre kell kifizetni.*

Ha az előléptetés (felvétel) napja nem esik a hónap elsejére, az előléptetés (felvétel) napjától a hónap végéig esedékes havizsoldként — az előléptetés (felvétel) napját is betudva — a hónap hátralevő minden napjára a havizsold 1/30-ad részét kell előre kifizetni.

A rangfenntartással mellőzötteknek,

akik későbbi időszakban fenntartott ranggal lépnek elő, az új rendfokozatuknak megfelelő összes rendszeres illetmények különbözetét attól a naptól kezdve kell folyósítani, amely nappal előléptek.

141. A havizsold ama hónap utolsó napjával végződik, amelyben a havizsoldot élvező bármilyen módon fogyatékos jut.

Az illetményszerűen felvett vagy az illetékesség szerint esedékessé vált havizsold, minden körülmények között az illetményre jogosult tulajdona marad.

Honvédségi vagy más állami (városi) szolgálatból csendörsegi próbaszolgálatra közvetlenül átlépők, azokat az illetményeket, amelyeket előbbi alkalmazásukban előre felvettek, attól a naptól kezdve, amikor részükre a csendörsegi illetmények folyósítottak, visszatéríteni kötelesek.

39. §. Csendörsegi pótdíj.

142. A csendörtség tényleges szolgálatot teljesítő legénységi állományú egyéneinek a nyugilletménybe beszámítható csendörsegi pótdíj illetékes.**

A csendörsegi pótdíj a szolgálati időtől függetlenül a havizsold-fokozatokhoz igazodik.

143. Kiszabata a következő:

Rendfokozat	Havizsold fokozatban	Kiszabata		Megjegyzés
		havi	évi	
		pengő		
Alhadnagy	1.—3.	84.—	1008.—	
Főtörzsörmester	1.—2.	48.—	576.—	
	3.	54.—	648.—	
Törzsörmester	1.—2.	48.—	576.—	
Örmester	—	42.—	504.—	
Csendör	1.—2.	25.—	300.—	
Próbacsendör	—	25.—	300.—	

* Jegyzet a 49. oldalon.

** Jegyzet az 51. oldalon.

144. A csendőrségi pótdíjra való igény a havizsoldra való igénnyel kezdődik, azzal végződik és ugyanúgy kerül kifizetésre.

40. §. Élelmezési pénzátalány.

145. Legénységi állományú egyéneknek élelmezési pénzátalányra van igényük.

Az élelmezési pénzátalány rendfokozat és havizsold-fokozat szerint, a Budapesten és vidéken állomásozók részére külön-külön kiszabásban van megállapítva. Az élelmezési pénzátalány kiszabásának megállapításánál a végleges beosztás (tartós vezénylés) helye a mértékadó.

146. Kiszabata a következő:

Rendfokozat	Havizsold-fokozat	K i s z a b a t				Megjegyzés
		Budapesten		Vidéken		
		havi	évi	havi	évi	
p e n g ő						
Alhadnagy	1.	45.—	540.—	40.—	480.—	
	2.	45.—	540.—	40.—	480.—	
	3.	40.—	480.—	35.—	420.—	
Főtörzsőrmester	1.	65.—	780.—	60.—	720.—	
	2.	65.—	780.—	60.—	720.—	
	3.	55.—	660.—	50.—	600.—	
Törzsőrmester	1.	60.—	720.—	55.—	660.—	
	2.	55.—	660.—	50.—	600.—	
Örmester	—	55.—	660.—	50.—	600.—	
Csendőr	1.	59.60	715.20	54.60	655.20	
	2.	54.60	665.20	44.60	535.20	
Próbacsendőr	—	51.—	612.—	51.—	612.—	

a) a törvényes feleség után

alhadnagy részére
havi 60 P, évi 720 P;

a többi legénység részére
havi 45 P, évi 540 P;

b) az első két gyermek után

alhadnagy részére
havi 60 P, évi 720 P;

a többi legénység részére
havi 45 P, évi 540 P;

** A csendőrségi pótdíj csak azoknál számít a nyugdíjba, akiket

a) a szolgálatban valósággal eltöltött negyven év után, vagy

b) életük hatvanadik évének betöltése után, vagy

c) mint mindennemű szolgálatra alkalmatlannokat felülvizsgálat útján helyeztek nyugállományba.

c) a harmadik gyermek után	} alhadnagy részére havi 70 P, évi 840 P; } a többi legénység részére havi 55 P, évi 660 P;
d) a negyedik gyermek után	} alhadnagy részére havi 80 P, évi 960 P; } a többi legénység részére havi 65 P, évi 780 P;
e) az ötödik és ötön felüli gyermekek után egyenkint	} alhadnagy részére havi 90 P, évi 1080 P; } a többi legénység részére havi 75 P, évi 900 P;
f) egyéb családtag (törvényes édes- atya, édesanya, teljes árvaságra jutott szülőtlen unoka) után	} alhadnagy részére havi 12 P, évi 144 P; } a többi legénység részére havi 11 P, évi 132 P;

g) az újszülött gyermek után a születés hónapjára — első havi családi pótlék címén, a születésnek kellő időben történt bejelentése esetén — a családfő annak a családi pótléknak ötszörös összegére tarthat igényt, mint amilyen összegű családi pótlék a családfőt, a családi pótlékban részesülő gyermekek számának és sorrendjének figyelembevételével, az újszülött után meg fogja illetni.*

150. A családi pótlék illetékes:

a) az után a családfővel közös háztartásban, egy fedél alatt élő feleség után, akivel a legénységi állományú személy nőszülési engedéllyel kötött házasságot, ha a feleségnek a családi pótlék havi összegét elérő bármilyen keresete, nyugdíja, vagy más járandósága nincs. Alkalmi kereset stb. e szempontból nem jön számításba.

A közös háztartásban élő, állami vagy a nyugellátás szempontjából az állammal viszonyosságban álló hatóságnál, hivatalnál, intézetnél, vagy intézménynél stb. tényleges szolgálatban álló, vagy azoktól

* Az újszülött után ilymódon megszabott első havi családi pótlék összege magában foglalja a családfőt az újszülött gyermek után az első hónapra egyébként megillető egyszeri családi pótlékot is.

ellátásban részesülő feleség után családi pótlék nem jár.

A különélő feleség után nem illetékes a családi pótlék még akkor sem, ha a férj a feleség eltartásáról egyébként gondoskodik, illetőleg ha a férj tartásdíj fizetésére van kötelezve.

Közös háztartásban együttélés megszűnésének nem lehet tekinteni, ha a férj hadbavonult, hosszabb ideig vezényelve van; ha áthelyezés esetén lakáshiány, a gyermekek iskoláztatása, vagy egyéb családi okok miatt családját új állomáshelyére átköltöztetni nem tudja, vagy ha a feleség rokonaihoz, ismerőseihez stb. hez megy, továbbá, ha huzamosabb ideig kórházban van gyógykezelés alatt;

b) az előírt feltételeknek megfelelő ellátatlan törvényes vagy törvényesített édes-, vagy mostohagyermek mindegyike után a 149. pont b)–e) alpontjaiban megállapított kiszabatok szerint.

A családi pótlékot a megkívánt feltételeknek megfelelő törvényes vagy törvényesített édesgyermek után akkor is folyósítani kell, ha ez a gyermek nem is él az igényjogosulttal közös háztartásban (pl. válófélben lévő közös háztartásban nem élő feleségnél, vagy rokonnál, isme-

rősnél tartózkodik, esetleg idegenek el-tartásában, vagy nevelőintézetben fizetéses helyen van).

Ha az a gyermek, aki után a jelen §. 155. pontja alapján — tanulmányi alapon —, illetve aki után a jelen §. 160. pontja alapján méltányossági alapon engedélyeztek családi pótlékot, a családi pótlékra igényjogosultnak harmadik, negyedik, ötödik, vagy ötön felüli gyermeke, utána a családi pótlékot a jelen §. 149. pont *c)*—*e)* alpontjaiban megállapított összegben kell folyósítani.

Ha a családi pótlék szempontjából tekintetbe jövő gyermekek számában, akik után a családfő családi pótlékot kap, változás áll be, a családi pótlékok összegét újból meg kell állapítani olyképpen, hogy az első két gyermek után a jelen §. 149. pont *b)* alpontja, a harmadik gyermek után a 149. pont *c)* alpontja, a negyedik gyermek után a 149. pont *d)* alpontja, az ötödik és ötön felüli gyermekek után pedig a jelen §. 149. pont *e)* alpontja szerint járó családi pótlékot kell folyósítani.

c) A jelen §. 160. pontjának *b)* és *c)* alpontjaiban említett „egyéb“ családtagok (törvényes édesatya, édesanya, teljes árvaságra jutott szülőtlen unoka) után méltányossági alapon külön belügyminiszeri engedéllyel az e §. 149. pont *f)* alpontjában megállapított kiszabat szerint.

151. A családi pótlék az alhadnagyok ellátatlan gyermekei után a 20., az összes többi legénység ellátatlan gyermekei után pedig azok 16. életévének betöltéséig jár.

152. A gyermeket a családi pótlék szempontjából ellátottnak kell tekinteni:

a) ha a gyermek a közszolgálat bármely ágában, vagy a magánszolgálatban, állandó vagy ideiglenes (óradíjas) minőségben is, pénzbeli vagy természetbeni javadalmazással egybekötött alkalmazást nyert, de csak abban az esetben, ha ennek a pénzbeli javadalmazásnak, vagy bármilyen forrásból származó jövedelmének az összege, illetőleg a természetbeni javadalmazásnak az értéke a havi 100 pengőt eléri vagy meghaladja;

b) ha a gyermek kolostorba vagy zár-

dába ünnepélyes fogadalmat tett szerzetesül vagy ünnepélyes fogadalmat tett apácául belép;

c) ha a gyermek nyilvános polgári tanintézetben, katonai tanintézetben vagy bármilyen ellátási- vagy nevelőintézetben olyan ingyenes helyen van, amelynek havi értéke a 100 P-t eléri vagy meghaladja;

d) ha a gyermek olyan alapítványt élvez vagy olyan alapítványi helyen van, amelynek havi értéke a 100 pengőt eléri vagy meghaladja;

e) ha a gyermek olyan iskolai vagy tanulmányi ösztöndíjat élvez, amelynek egy hónapra eső összege a havi 100 pengőt eléri vagy meghaladja;*

f) ha a gyermeket kereskedelmi, ipari vagy más vállalat, illetőleg kereskedő, iparos vagy művész, növendék, tanonc vagy inas minőségben alkalmazza, de csak abban az esetben, ha a tanonc, illetve alkalmazott összes fenntartási szükségleteit a munkaadó ellenszolgáltatás nélkül fedezi;

g) ha a gyermek önálló ipari vagy más foglalkozást folytat, de csak akkor, ha ebből eredő jövedelme a havi 100 pengőt eléri vagy meghaladja;

h) ha a gyermek katonai illetményekben részesül, azaz havidíj vagy havizsold élvezete mellett tényleges szolgálatba lép, de csak abban az esetben, ha illetményeinek egy óra eső összege és a természetbeni járandóságok összértéke a havi 100 pengőt eléri vagy meghaladja; ** ***

* A közszolgálati alkalmazott gyermeke, aki az államtól, vagy az állami üzemektől ösztöndíj-szabályzat alapján tanulmányi ösztöndíjban részesül, a családpótlék szempontjából nem tekinthető ellátottnak akkor sem, ha a tanulmányi ösztöndíj egy hónapra eső összege a 100 pengőt eléri vagy meghaladja.

** A 2881/II. fő—1937. számú pénzügyminiszeri állásfoglalás szerint a katonai szolgálatra bevonult saját költséges karpaszományos (Sakö) ellátottnak nem tekinthető.

*** A 4000/1941. M. E. számú rendelet II. fejezet 5. §. (4) bekezdése értelmében a rendes tényleges katonai szolgálati kötelezettség teljesítésére bevonult gyermeket családi pótlék szempontjából nem kell ellátottnak tekinteni mindaddig, amíg valóságos tiszthelyettesi (örmesteri) rendfokozatot nem ér el. Ilyen gyermek után az egyéb feltelemek fennállása esetén a családi pótlékot a családfő a gyermek katonai szolgálata alatt is megkapja.

i) ha a fiúgyermek megnősül vagy a leánygyermek férjhez megy;

j) ha a mostohagyermek elhalt édesatyjának a közszolgálat bármely ágában viselt alkalmaztatása után nevelési járulékot kap.

A nevelési járulék vagy a családi pótlék közül elvileg a magasabb összegűnek illetékességét kell megállapítani.

A családi pótlékról vagy a nevelési járulékról csak az e járandóság felvételére igényjogosult személy mondhat le.

k) ha a fentebbi a), c), d), e), g) és h) pontokban említett forrásból eredő jövedelem külön-külön alul marad ugyan havi 100 pengőn, de egy és ugyanazon gyermeknél egyébként a felsorolt pontok alá eső esetek közül egyidejűleg kettő vagy több áll be és az ezekből eredő jüvedelem értéke vagy összege a havi 100 pengőt eléri vagy meghaladja.

Ha azonban a c) pont alatt említett ingyenes hely, a d) pont alatt említett alapítvány vagy alapítványi hely és az e) pont alatt említett ösztöndíj családi természetű, az ilyen ingyenes vagy alapítványi helyen történt elhelyezés, illetőleg az ilyen alapítvány vagy ösztöndíj élvezete — képviseljen bármilyen értéket vagy legyen bármilyen összegű is — nem tekinthető ellátásnak.

Ha valamely tanintézetben (nevelőintézetben) az ingyenes vagy alapítványi hely csak a tanév tartama alatt nyújt ellátást és így a gyermekről a szünet alatt a családfő tartozik gondoskodni, az ilyképpen elhelyezett gyermeket csak abban az esetben kell ellátottnak tekinteni, ha az egész tanévre szóló ellátás értékének egy tizenkettő része a 100 pengőt eléri vagy meghaladja.

153. A törvényesen elvált, valamint a csak különélő házastárs gondozása alatt álló gyermekek után egyébként illetékes családi pótlék az igényjogosult férjnek jár, tekintet nélkül arra, hogy tartásdíj fizetésére kötelezve van-e, vagy sem.

154. Ugyanazon gyermek után akkor is csak egy családi pótlék jár, ha az apa és az anya (mostoha anya) is családi pótlékre

igényjogosult alkalmazott. Ilyen esetekben a családi pótlékot akkor is az apa részére és az ő állása után kell megállapítani, ha az anya a saját alkalmazása alapján magasabb összegű családi pótlékre tarthatna igényt.

155. Ha a családi pótlékre igényjogosult gyermek még a 20., illetve 16. életévének betöltése után „kiváló” eredménnyel tanulmányokat folytat, a belügyminiszter ilyen gyermek után is engedélyezhet családi pótlékot, illetőleg a már folyósított családi pótlékot továbbra is engedélyezheti.

A családi pótlékot ilyen esetben is csak addig lehet folyósítani, amíg a gyermek tanulmányait befejezi, de legfeljebb addig, amíg huszonnégy éves korát betölti.*

* A kérvényt a belügyminiszterhez címezve, szolgálati úton kell előterjeszteni.

A családi pótlékot a tanulmányok befejezéséig lehet kérelmezni; ennek időpontját a kérvényben határozottan meg kell jelölni.

Ilyen esetekben is azonban a családi pótlékot csak akkor lehet engedélyezni, ha a gyermek:

a) nyilvános polgári tanintézetnek rendes tanulója, vagy katonai tanintézet fizetéses hallgatója;

b) hazai nyilvános tanintézetbe beiratkozott magántanuló;

c) olyan hazai nyilvános tanfolyamot látogat, amely évente egyfolytában legalább 8 hónapig tart s amely művészi pályára, vagy kenyérkereső foglalkozásra készít elő;

d) a tanulmányok folytatásának előfeltételéül szolgáló gyógyszerári gyakorlatot folytat.

Az a) pont alatt említett esetben az a körülmény, hogy a gyermek tanulmányait Magyarország határain kívül eső helyen folytatja, a családi pótlék engedélyezését nem gátolja.

Orvosdoktorok kötelező kórházi gyakorlatát, továbbá tanonckodást a tanulmányok folytatásának tekinteni nem lehet.

Az 1912:XXXV. t.-c. 8. §-a alapján engedélyezett családi pótlék előfeltételét képező azt a körülményt, hogy a gyermek tanulmányait kiváló eredménnyel folytatja, évenként két alkalommal és pedig az év február havában a tanévközi iskolai bizonyítvánnyal, az év július havában pedig a tanévvégi iskolai bizonyítvánnyal kell a családi pótlékot folyósító gazdasági hivatalnál igazolni.

Az engedélyezett családi pótlékot az ilyen igazolás eredményének megfelelően, az alábbiak szerint kell kifizetni:

1. A tanulmányoknak kiváló eredménnyel történt folytatását igazoló tanévközi iskolai bizonyítvány bemutatása után, az előző év július hó 1-től december hó végéig terjedő időre esedékessé vált családi pótlék részleteket az év március havában, a tanévvégi iskolai bizonyítvány bemu-

156. Sem feleségük, sem gyermekeik után családi pótlékra nem tarthatnak igényt azok, akiket kifejezetten csak meghatározott időre, vagy csak átmeneti szolgálattételre alkalmaznak.

157. Ha valaki a legénység közül alhadnagyi rendfokozatba előlépés folytán magasabb összegű családi pótlékra nyert igényt, az a kinevezés napját követő hónap elsejétől illetékes.

Ha az előlépés napja a hó első napjára esik, az igényjogosultnak a magasabb összegű családi pótlék ennek a hónapnak első napjától kezdve jár.

tatása után pedig az ugyanazon év január 1-étől június hó végéig terjedő időre esedékessé vált részleteket az év augusztus havában kell utólagosan egy összegben kifizetni.

2. Ha a tanévközi iskolai bizonyítvány szerint a gyermek tanulmányait nem kiváló eredménnyel folytatja, a családi pótlék kifizetését függőben kell tartani és a visszatartott részleteket csak akkor lehet kifizetni, ha a gyermek tanév végi iskolai bizonyítvánnyal a tanulmányok kiváló eredménnyel való folytatását igazolja.

A tanulmányok kiváló eredménnyel folytatásának azt kell tekinteni, ha az alsó- vagy középfokú iskolát (elemi iskolát, polgári iskolát, gimnáziumot stb.) végző gyermek az iskolai bizonyítványában osztályzatot nyert összes tantárgyának legalább feléből az illető iskolára megállapított rendszer szerint legjobb osztályzatot kapta; főiskolát (egyetemet stb.) végző gyermeknél pedig azt, hogy a vizsgatárgyakból kellő időben — bármilyen eredménnyel — kollokvált, illetőleg, ha az illető iskolára érvényben álló tanulmányi szabályzatban előírt időben a kötelező vizsgákat (alapvizsgákat, szigorlatokat stb.) bármilyen eredménnyel letette.

A *d)* pont alatt említett esetben azt a körülményt kell a családi pótlék felvétele előtt március és augusztus hónapban hitelt érdemlően igazolni, hogy a gyermek a gyógyszerári gyakorlat folytatása alatt kiváló magaviseletet és kiváló szorgalmat tanúsít.

Ha a gyermek az *a)*, *b)*, *c)* és *d)* felsorolásban említett esetekben egyidejűleg olyan ellátás élvezetében áll, amely ellátás a 152. pont értelmében a családi pótlék beszüntetését vonja maga után, családi pótlékot nem lehet engedélyezni.

Ha a gyermek a családi pótlék engedélyezése után jut ilyen ellátás élvezetébe, az engedélyezett családi pótlékot meg kell szüntetni.

A tanulmányait folytató gyermek után a családi pótlék engedélyezését még a gyermek 20., illetőleg 16. életévének betöltése előtt kell kérelmezni, mert a családi pótlék legkorábban az engedélyező miniszteri rendelet keltét követő hó 1-étől kezdve jár. Gondot kell fordítani arra, hogy az ilyen kérelmek soronkívül intéztessenek el, nehogy a folyamodó a késedelmes felterjesztés miatt hátrányt szenvedjen.

A közös háztartásban élő törvényes feleség után illetékes családi pótlékot annak a hónapnak elsejétől kell folyósítani, amelyben a férj a házasság megkötését bejelenti.

Ha az igényjogosultnak gyermeke születik, a születésnek kellő időben, azaz nem késedelmes bejelentése után az első havi — ötszörös összegű — családi pótlék arra a hónapra illetékes, amelyben a gyermek született. Folytatólagosan pedig havonta a családi pótlék egyszeres összege. Nem késedelmes a bejelentés, ha a gyermek születésétől számított 30 napon belül történik.

Az újszülött gyermek születésének késedelmes bejelentése esetén a családi pótlékot csak a bejelentés napját követő hónap elsejétől kezdve és csak egyszeres összegben lehet folyósítani.

Ujonnán növedékbe vett igényjogosultnak a felesége és gyermeke után a családi pótlék a szolgálat tényleges megkezdésének napját követő hónap elsejétől illetékes, ha igényét bejelenti.

A feleség és gyermekek után már folyósított, de bármely okból beszüntetett családi pótlék, ha arra az érdekeltnek újból igénye támad, azt a napot követő hónap elsejétől jár, amely napon megszűnt az ok, amely miatt a családi pótlékot beszüntették.

Ha az e pont szerint megkívánt feltétel a hónap első napján áll be, a családi pótlék már ettől a hónaptól kezdve illetékes.

158. Ha az igényjogosult a feleség vagy gyermek után járó családi pótlékra való igényét, vagy a gyermekek után járó családi pótlék összegének felemelését maga után vonó változást késedelmesen jelenti be, a családi pótlék, illetőleg a magasabb összegű családi pótlék csak a bejelentés napját követő hónap elsejétől kezdve illetékes.

159. Ha egy alkalmazottnak édes gyermeke egy másik alkalmazott mostoha gyermekévé lesz, a gyermek után a családi pótlékot az édesanya részére kell megállapítani akkor is, ha a gyermeket az

anya férjének háztartásába vitte, mert az elvált és újra férjhezment édesanya a gyermek után megállapított családi pótlékra való igényét az édesatyával szemben bírói úton érvényesítheti s így a mostoha atya igénye is közvetve kielégítést nyerhet.

Ha azonban a gyermek édesatyja már nem él és annak a közszolgálat bármely ágában viselt alkalmazása után a gyermek nevelési járulékban nem részesül, vagy ha az édesanya családi pótlékra nem igényjogosult, a mostohaanya részére a családi pótlék mindaddig illetékes, amíg mostohagyermekének édesanyjával házassági életközösségben él és a gyermeket saját háztartásában tényleg eltartja.

Az anya elhalálása esetén a mostohagyermek után a családi pótlék csak akkor illetékes, ha a mostohaanya a gyermeket saját háztartásában továbbra is tényleg eltartja, de akkor is csak a meghatározott életkor eléréséig.

160. Méltánylást érdemlő esetben, ha a vagyoni viszonyok is indokolják, kérelemre a belügyminiszter olyan legénységi személy részére is engedélyezhet családi pótlékot, aki illetményeiből vele közös háztartásban élő és saját jövedelemmel nem bíró „egyéb“ családtagot tart el.

„Egyéb“ családtagok után családi pótlékot — méltánylást érdemlő körülmények esetén — csak egy alább felsorolt családtag után lehet engedélyezni és pedig az igényjogosultnak:

a) a jelen §. 151. pontjában meghatározott életkort már elért törvényes vagy törvényesített, édes- vagy mostohagyermeké után;

b) törvényes édesanya vagy édesanya után;

c) teljes árvaságra jutott törvényes unokája után;

d) nevelt (örökbefogadott) gyermeke után.*

* A családi pótlék iránt előterjesztendő kérelmeknek a következő adatokat kell tartalmazniuk:

1. hogy a figyelembevenni kért családtagot minden más támogatás nélkül kizárólag és állan-

A családi pótlék szempontjából nevelt gyermeknek csak az igényjogosulttal vérrokonsági viszonyban álló olyan gyermeket tekinthetünk, akinek a szülei már nem élnek, vagy ha élnek is, tényleg és beigazoltan olyan anyagi viszonyok között vannak, hogy gyermekük eltartására és felnevelésére teljesen képtelenek s ezért a gyermek ellátásáról, gondozásáról és felneveléséről állandóan, kizárólag és minden ellenszolgáltatás nélkül tényleg az igényjogosult gondos-

dóan a kérelmező maga tartja el és hogy vele közös háztartásban él;

2. hogy a figyelembevenni kért családtag teljesen munka- és keresetképtelen;

3. hogy mind a kérelmező maga, mind felesége, valamint a figyelembevenni kért családtag teljesen vagyontalan;

4. hogy sem a kérelmezőnek magának ténylegességi illetményein felül, sem a figyelembevenni kért családtagnak nincsen külön jövedelme vagy keresete, s hogy ez utóbbi nyugdíjat, kegydíjat, vagy bármely címen ellátást nem élvez;

5. hogy a kérelmező háztartásában nincs más önálló keresetű családtag;

6. hogy a figyelembevenni kért családtagnak más olyan — a kérelmezőnél közelebbi — rokona vagy hozzátartozója nincs, aki az illetőnek eltartására elsősorban lenne kötelezhető;

7. ha a családi pótlékot az igényjogosult törvényes édesatyja vagy édesanyja után kérelmezi, az említettek esetleges többi gyermekeinek vagyontalanságát is igazolni kell.

Az 1., 3., 4., 5., 6., 7. pontban felsorolt feltételeket helyhatósági (községi előljárósági) bizonyítvánnyal kell igazolni. Ezeknek a feltételeknek az igazolását azonban egy bizonyítványban is össze lehet foglalni.

A 2. pont alattiakat külön közhatósági orvosi (csendőr-, honvédorvosi) bizonyítvánnyal kell igazolni.

Hiányosan vagy kellően nem igazolt, valamint a jelen §. 160. pont a) — d) alpontjaiban fel nem sorolt egyéb családtagok után előterjesztett kérvényeket már a közbeeső hatóságok kiegészítés végett adják vissza, illetőleg utasítsák el.

A folyamodók érdekében és felesleges iratváltások elkerülése végett — amennyiben a feltételek tényleg fennállnak — célszerű a helyhatósági és orvosi bizonyítványokat, a lehetőséghez képest a fenti 1—6. pont szövege szerinti szövegezésében megszerkeszteni.

Egyéb családtag után beadott családi pótlék engedélyezése iránti kérvényekhez az illetékes gazdasági hivatalnak egy — a mellékelt minta szerint szerkesztett — „Jegyzék“-et kell csatolnia.

Az ilyen külön engedélyen alapuló családi pótlék a miniszteri rendelet keltét követő hó 1-étől folyósítható.

Különös gondot kell tehát fordítani arra, hogy az ilyen kérelmek soronkívül intéztessenek el, nehogy a folyamodó a késedelmes felterjesztés miatt hátrányt szenvedjen.

J E G Y Z É K

az 1912:XXXV. t.-c. 9. §-a alapján figyelembevenni kért egyéb családtagról.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Folyószám	A kérelmező (alkalmazott)							Kizárólag a kérelmező (alkalmazott) által eltartott és vele közös háztartásban élő családtagnak							
	neve							neve							
	rendfokozata (állása)														
	családi állapota														
	az 1912:XXXV. t.-c. 9. §-a alapján (egyéb családtag után) élvez-e családi pótlékot														
	saját vagyoni (jövedelmi) viszonyai														
	feleségének vagyoni (jövedelmi) viszonyai														
	háztartásában van-e önálló keresettel (jövedelemmel) bíró más családtag														
								kora							
								munka- és keresetképtelenségének foka							
								a kérelmezőhöz való rokonsági viszonya							
								van-e még eltartásra kötelees és képes rokona							
								vagyoni, jövedelmi, kereseti viszonyai (nyugdíj, kegydíj stb.)							
								Ha a figyelembevenni kért családtag a kérelmezőnek apja vagy nagyanyja, úgy igazolandó, hogy ennek a folyamodón kívül van-e még gyermeke, ha van, ez esetben azok vagyoni és kereseti viszonyai is helyhatósági bizonyítvánnyal igazolandók.							
								A gazdasági hivatali főnök név-aláírása, amellyel igazolja, hogy az 5., 6., 7., 8., 12., 13., 14. és 15. rovatokban foglalt adatok valódiságáról meggyőződött							

Megjegyzés: Itt feltüntetendő, hogy a folyamodó kiki után élvez családi pótlékot.

kodik akként, mintha saját édes gyermeke volna.*

Örökbefogadott gyermekeknél ellenben a családi pótlék engedélyezéséhez a vérrokonsági viszonyt nem kívánják meg.**

Az olyan személy részére azonban, aki házasságon kívül született egynél több természetes gyermekét fogadta örökbe, a családi pótlékot e gyermekek mindegyike után — tehát egynél több után is — lehet engedélyezni. Az ilyen személy részére a jelen §. 160. pont 2. bekezdésének a) —d) pontjai alatt felsorolt családtagok után családi pótlék nem engedélyezhető.

Az örökbefogadott gyermek után a családi pótlékot általában a törvényes édes vagy mostoha gyermek részére meghatározott életkorig lehet engedélyezni. Ennélfogva az ilyen gyermek után engedélyezett családi pótlékot — ha annak beszüntetése tekintetében korábbi határidő nincs megállapítva, illetőleg ha a gyermeket a fennálló rendelkezések értelmében nem lehet ellátottnak tekinteni, a meghatározott életkor betöltését követő hónap első napjától kezdve be kell szüntetni.

161. A családi pótlék az előbbieken megállapított előfeltételek valamelyikének megszűntével ér véget.

A) A feleség, a gyermek (gyermekek), valamint az „egyéb“ családtag után élvezett családi pótlék megszűnik, ha az igényjogosult:

- a) illetmények nélkül szabadságon van;
- b) a csendőrség kötelékéből elbocsátják anélkül, hogy részére ellátást állapítottak volna meg;
- c) rendes illetményeit bármely okból teljesen beszüntették;
- d) meghalt.

B) A fent említett eseteken kívül a

* A hadiárva nevelt gyermek után az előírt feltételek mellett az 1912:XXXV. t.-c. 9. §-a alapján engedélyezhető a családi pótlék akkor is, ha az ilyen nevelt gyermek az alkalmazottal nem áll vérrokonsági viszonyban.

** Az alkalmazott, aki hadiárvát fogad örökbe, az ilyen örökbefogadott gyermeke után az édesgyermekekre vonatkozó rendelkezések szerint igényjogosult családi pótlékra.

feleség után a családi pótlék akkor is megszűnik, ha a feleség:

a) férjével közös háztartásban nem él, tekintet nélkül arra, hogy a közös háztartásban élést melyik házaspár szakította meg;

b) a családi pótlék havi összegét elérő bármilyen kereset, nyugdíj, vagy más járandóság élvezetébe lép;

c) meghal.

Házastársak különélésének kezdeteként azt a napot kell tekinteni, amely nappal a különélés tényleg bekövetkezett. Ha ez a nap pontosan meg nem állapítható és ha a házastársak különélésének kezdő időpontjául a válást kimondó ítéletben korábbi időpont van feltüntetve, mint amely időpontban a különélés tényleg bekövetkezett, a különélés kezdő napjául a bírói ítéletben megjelölt napot kell tekinteni.

C) A gyermek után élvezett családi pótlék akkor is megszűnik, ha a gyermek:

- a) a 151. pontban meghatározott életkort eléri;
- b) a családi pótlék megszűnését maga után vonó ellátás élvezetébe jut (L. a 152. pontot);
- c) meghal.

162. A családi pótlék szempontjából ellátást élvező gyermek után folyósított családi pótlékot a 152. pont a), c), d), e), f), g) h), k) alpontjaiban felsorolt esetek bekövetkeztével időlegesen, a 152. pont b), i) és j) alpontjaiban felsorolt többi esetek bekövetkeztével véglegesen be kell szüntetni.

Az egyéb családtag után engedélyezett családi pótlék akkor szűnik meg, ha az engedélyezéshez szükséges feltételek valamelyike megszűnik, vagy ha az illető családtag meghal.

163. Az időlegesen beszüntetett családi pótlékot az illetékes gazdasági hivatalnak minden külön engedély nélkül újból folyósítania kell, ha az élvezett ellátás az igényjogosult kiskorú gyermekénél a 20., a többi igényjogosult gyermekénél a 16. életév betöltése előtt teljesen meg-

szűnik, vagy pedig ha az élvezett ellátás összege, illetőleg értéke a fentemlített életkor betöltése előtt havi 100 pengő alá csökken.

A folyósított családi pótlékot annak a hónapnak a végével kell beszüntetni, amelyben a családi pótlékra való jogcím a 152. és 161. pont értelmében megszűnt.

164. A fegyelmi fogság tartama alatt, továbbá a fegyelmi vagy bünvádi eljárás alatt a családi pótlék illetékes.

165. A családi pótlékot sem kincstári, sem magánkövetelés vagy tartozás fejében nem lehet lefoglalni.

A családi pótlékra való igényt nem lehet átruházni és nem lehet elzálogosítani. A gyermekek után élvezett családi pótlék azonban tartásdíjként esetleg egész összegében is végrehajtás alá vonható, de csak olyan családtagok után, akik után a bíróság tartásdíjat ítelt meg.

166. Azokban a kérdésekben, amelyek a családi pótlékra való igényből erednek, valamint ez igényből folyólag az államkincstárral szemben támasztott követelések tekintetében a határozathozatalra — minden más eljárás kizárásával — az állományilletékes kerületi parancsnokság (központi gazdasági hivatal) és másodfokon a belügyminiszter hivatott.*

* Az igényjogosult legénység a feleség és gyermekek után a 150. pont szerint járó családi pótlékra igényét, valamint a 155. és 160. pont alapján engedélyezhető családi pótlékban való részesítésre irányuló kérelmét írásban, igazoló okmányokkal felszerelve előljáró parancsnokságához terjeszti elő. A parancsnokság ezt a jelentést ahhoz a gazdasági hivatalhoz továbbítja, amelynek élelmezésébe a kérelmező tartozik. A gazdasági hivatal a bejelentett adatokat és körülményeket felülvizsgálja, azután pedig a családi pótlék folyósítása iránt a szükséges intézkedéseket, vagy engedélyezése (odaítélése) iránt a további lépéseket megteszi.

A szolgálati vagy családi viszonyban beállott minden olyan változásnál, amely az addig élvezett családi pótlék összegének leszállítását vagy felmelését, illetőleg a családi pótlék megszűnését vonja maga után, az előző bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni.

Az e pont alapján teendő mindenféle bejelentés bélyegmentes.

Az adatok helytelen, vagy a valóságnak meg nem felelő bejelentéséért, valamint a megszűnt igény bejelentésének elmulasztásáért az érdekelt nemcsak fegyelmileg, hanem anyagilag is felelős és az illetéktelenül felvett összegért térítés-köteles.

42. §. Szállásilletmény.

167. A legénységnek állandó beszállásolásakor tisztességes, hivatásának megfelelő és illetményszerű berendezéssel ellátott laktanyában, vagy csendőrségi bérszobában való elhelyezésre van igénye.

Természetbeni lakások kiutalásánál a beköltözködésre, illetve a kiköltözködésre lehetőleg olyan időpontot kell megjelölni, hogy az államkincstárt lakáspénzvesztés ne érje.

Természetbeni lakásban el nem helyezhető nős legénység lakbérváltságra tartathat igényt.

Özvegy és törvényesen elvált legénység, ha olyan atyai gondozás alatt álló törvényes vagy törvényesített, édes vagy mostoha gyermeke, avagy a fentiekén kívül nőtlen legénység is, ha egyéb olyan családtagja van, aki után családi pótlékot kap, szállásilletmény szempontjából a nők, ellenkező esetben pedig a nőtlenek csoportjába tartozik.

Özvegy, törvényesen elvált, továbbá törvényesen el nem vált legénységnek, aki családi pótlékot csak azért nem kap, mert gondozása alatt lévő gyermekei a törvényes korhatárt betöltötték, de eltartásukról továbbra is háztartásában gondoskodik, a már előbb élvezett családi pótlékok számához mért illetményszerű kisebb vagy nagyobb kiszabható lakáspénzt a belügyminiszter engedélyezheti.

Gyermektelenül özvegyé lett vagy gyermektelen elvált legénység részére, ha bútorzata és berendezett háztartása van, és ha neki esetenként elbírált és külön méltánylást érdemlő indokok alapján kintlakást engedélyeztek, a mindenkori állomása után illetékes lakáspénzt a belügyminiszter esetenként elbírálvá méltányosságból folytatólagosan engedélyezheti.

Ha a fentebb felsorolt, kivételes lakbérilletményben részesülő legénység bármely oknál fogva legalább 30 napig egyfolytában laktanyaszerű elhelyezésben részesül, a bentlakásért a 8 lakegységet kitevő lakbérének egy lakegységre eső há-

nyadát, mint térítményt visszafizetni tartozik.

A laktanyaszerű közös elhelyezést rendszerint bérlet útján úgy kell biztosítani, hogy abban legalább egy női legénységi lakás is legyen.

A bérelt épületek mindennemű belső és külső javítási, helyreállítási, fenntartási költségeit, valamint a kémények seprítéséből és a pócegödrök kiürítéséből felmerülő kiadásokat az épület tulajdonosa viseli, ezt szerződésileg kell biztosítani.

Kincstári, továbbá olyan épületnél, melynek tulajdonosát az épület javítási, helyreállítási és fenntartási költségei, valamint a kémények seprítéséből és a pócegödrök kiürítéséből felmerülő kiadások viselésére szerződés nem kötelezi, ezeket a kiadásokat a csendőrségi javadalmazásból kell fizetni. Kincstári, vagy a kincstár által bérelt épületben levő természetbeni lakásoknak mindazokat a használat folytán előálló helyreállítási költségeit, melyeknek viselésére a magánlakások bérlői általában kötelezve vannak, az viseli, akinek a természetbeni lakás ki van utalva.

Kincstári vagy a kincstár által bérelt épületben újonnan kiutalt természetbeni lakásoknak oly hiányait, amelyek a rendes használat folytán állottak elő, ha rendbehozást vagy helyreállítást igényelnek, az illetékes parancsnokság (osztály, kerület) bizottság által jegyzőkönyvileg állapíttassa meg és a kerületi parancsnokság — hitelkerete terhére — gondoskodik a kincstár költségén való helyreállításukról. (L. 6. §. 37. pont utolsó bekezdését.)

168. Laktanyaszerű állandó elhelyezésnél illetékes:

a) női legénységi személy részére legalább egy tágas szobából (4), egy konyhából (2), egy faskamrából vagy pincéből (1) és egy padlásból (1), összesen 8 egységből álló lakás;

b) központi szervnél, kerületi törzsnél, osztályparancsnokságnál és tanalakatnál bármilyen beosztásban alkalmazott

két-két nőtlen alhadnagynak, vagy fő-törzsőrmesternek, ha csak egy van, vagy ha másodmagával igényjogosult lakótárs hiányában el nem helyezhető, akkor egynek egy szoba, kivéve a tanalakatoknál legénységi lakószobákban szobaparancsnokként elszállásoltakat.

Ha a felsoroltaknak férőhely hiányában kincstári elhelyezés nem utalható ki, részükre a központi szervek vezetői, illetőleg az illetékes kerületi parancsnok a lak- és bútorbéért engedélyezheti.

c) Nőtlen szakasparancsnok részére (akár ideiglenes, akár végleges a megbízatása) ott, ahol a laktanyában külön szoba áll rendelkezésre, azt kell kiutalni.

Ha külön szobát nem lehet kiutalni, részére is az illetményszerű lak- és bútorbéért kell folyósítani.

d) Nőtlen őrsparancsnokot az őrsirodában kell elhelyezni.

Ha az őrsön a nőtlen őrsparancsnokon kívül még több nőtlen fő-törzsőrmester is van, őket, — ha a laktanyában külön szoba nincs, — a többi legénységgel közösen kell elhelyezni.

e) Törzsőrmestertől lefelé a nőtlen legénységnek laktanyaszerű közös elhelyezésre van igénye.

169. A természetbeni lakilletmény helyett illetékes lakáspénz kiszabását a túloldali kimutatás tünteti fel.

A lakbérek kimérete szempontjából az állomáshelyek 6 lakbérosztályba vannak sorolva. Az egyes állomáshelyeknek lakbérosztályba sorolásánál általában a következő elvek jutnak érvényre:

Törvényhatósági joggal felruházott várost, ha megyeszékhely, nem lehet a 2. lakbérosztálynál, ha nem megyeszékhely, nem lehet a 3. lakbérosztálynál, megyei várost és nagyközséget, ha megyeszékhely, nem lehet a 4. lakbérosztálynál, megyei várost, ha nem megyeszékhely, nem lehet a 5. lakbérosztálynál alacsonyabb lakbérosztályba sorolni.

Ennek az elvnek érvényrejuttatásával

Rendfokozat	A havi lakbér illetmény az												Megjegyzés
	1.		2.		3.		4.		5.		6.		
	lakbérosztályba tartozó állomásokon pengő értékben												
	a.	b.	a.	b.	a.	b.	a.	b.	a.	b.	a.	b.	
Alhadnagy és főtörzs- örmester	55.08	64.25	49.58	57.83	44.—	51.41	38.50	44.91	33.—	38.50	27.50	32.08	<p>Az a) alatti tételek kettő, vagy ennél kevesebb családi pótlék élvezetében állók és esetlegesen a nőiknek, a b) alatti tételek a három, vagy annál több családi pótlék élvezetében állók részére illetékesek.</p> <p>Azok, akik a családi pótlékok száma alapján a b) alatti nagyobb összegű lakbért élvezték, annak élvezetében még akkor is megmaradnak, ha utóbb a családi pótlékok számának csökkenése folytán a lakbért csökkenteni kellene. E nagyobb összegű lakbérre való igényt nem érinti az, ha az említettek időközben magasabb rendfokozatba lépnek elő.</p> <p>A magasabb összegű lakbér a legközelebbi lakbér-időszaktól (lakbérnegyedtől) kezdve jár. Ha a családi pótlékok száma — születés vagy házasságkötés folytán — utólag a bérnegyed első napjától kezdve emelkedik kettőről háromra, a magasabb összegű lakbér ebben az esetben is csak a következő bérnegyed első napjától kezdve illetékes az igény jogosult részére.</p>
Törzsörmester és örmester	45.91	55.08	41.25	49.58	36.66	44.—	32.08	38.50	27.50	33.—	22.91	27.50	
Csendőr és próba- csendőr	40.33	45.91	36.33	41.25	32.25	36.66	28.25	32.08	24.16	27.50	20.16	22.19	

az egyes állomáshelyek a következő lakbérosztályokba tartoznak:

Az 1. lakbérosztályba tartozik: Budapest.

A 2. lakbérosztályba tartoznak: Debrecen, Győr, Kaposvár, Kassa, Kolozsvár, Komárom, Marosvásárhely, Miskolc, Nagyvárad, Pécs, Sopron, Szatmárnémeti, Szeged, Székesfehérvár, Szolnok, Szombathely, Ungvár és Zombor.

A 3. lakbérosztályba tartoznak: Baja, Eger, Hódmezővásárhely, Kecskemét, Kispest, Máramarossziget, Nyíregyháza, Pestszenterzsébet, Rákospalota, Sátoraljaújhely, Szabadka, Ujpest és Ujvidék.

A 4. lakbérosztályba tartoznak: Balassagyarmat, Békéscsaba, Beregszász, Beszterce, Budafok, Cegléd, Csáktornya, Csíkszereda, Dés, Érsekújvár, Esztergom, Gödöllő, Gyöngyös, Gyula, Hatvan, Huszt, Jászberény, Kalocsa, Keszthely, Léva, Losonc, Makó, Munkács, Nagybánya, Nagykanizsa, Nagykároly, Nagyszőlős, Pápa, Rimaszombat, Salgótarján, Sepsiszentgyörgy, Székelyudvarhely, Szekszárd, Szentes, Szikszó, Tapolca, Vác, Veszprém, Zalaegerszeg és Zilah.

Az 5. lakbérosztályba tartoznak: Alag, Albertfalva, Alsógöd, Alsólendva, Balatonfüred, Bánffyhunad, Bánréve, Berettyóújfalu, Békásmegyér, Békés, Celdömölk, Cinkota, Csepel, Csongrád, Csorna, Csurgó, Diósgyőr, Dombóvár, Dunaharaszti, Dúnakeszi, Felsőbánya, Felsőgöd, Gyergyószentmiklós, Hajdúböszörmény, Hajdúnánás, Hajdúszoboszló, Hejőcsaba, Ipolyság, Kapuvár, Karcag, Kézdivásárhely, Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas, Kisújszállás, Kisvárd, Kőszeg, Magyarakanizsa, Mátészalka, Mátyásföld, Mezőkövesd, Mezőtúr, Mohács, Mosonmagyaróvár, Nagykálló, Nagykáta, Nagykőrös, Nagyszalonta, Nyírbátor, Oroszáza, Ózd, Pestszentlőrinc, Pestújhely, Putnok, Ráckeve, Rákoscscsaba, Rákoshegy, Rákosliget, Rákosszentmihály, Rozsnyó, Sashalom, Sárospatak, Sárvár, Sásd, Siklós, Siófok, Sopronbánfalva, Soroksár, Szarnosújvár, Szarvas, Szászrégen, Szent-

endre, Szentgotthárd, Szerencs, Szigetvár, Szilágysomlyó, Tata, Tiszafüred, Török-szentmiklós, Turkeve, Ujdombóvár, Vasvár és Zenta.

A 6. lakbérosztályba tartoznak mindazok az állomáshelyek, amelyek az 1—5. lakbérosztályok egyikébe sem tartoznak.

Ha egy legénységi állományú egyénnek vele közös háztartásban élő és tényleges szolgálatban álló vagy nyugdíjas házastársa is, az államtól vagy az állammal viszonyosságban álló hatóságtól, hivataltól, intézettől, intézménytől stb. lakáspénzt (lakbért) kap, a nekik járó lakáspénzek közül csak a magasabb összegű lakáspénzt lehet teljes összegében kifizetni, míg a kisebb összegű lakáspénznek csak 50%-a illetékes.

Ha a házastársak mindenkének egyenlő összegű lakáspénzre van igénye, a férj részére a teljes összegű lakáspénz, a feleség részére pedig lakáspénzének 10%-a jár.

Ha a házastársak egyike természetben kap lakást, akkor a lakáspénzben (lakbérben) részesülő házastárs lakáspénzét annyira kell csökkenteni, amennyi a kisebb lakáspénzben (lakbérben) részesülő házastárs lakáspénzének (lakbérének) az 50%-a.

Az 50%-os csökkentések csak olyan esetekre vonatkoznak, amikor az a törvényhatóság, megyei város vagy község, amely az üzemet kezeli, fenntartja, vagy amelyiknek az anyagi érdekelttségébe az üzem, vállalat stb. tartozik, határozattal vagy szabályrendelettel kimondja, hogy a városi üzemenél stb. alkalmazottak lakáspénze olyan esetekben is csökkenthető 50%-al, ha a házastársak egyike állami szolgálatban áll.

Az említett esetekben a közös háztartásban élő háztartársak kötelesek a férj illetményeit számfejtő hivatalnak (gazdasági hivatalnak) késedelem nélkül bejelenteni, hogy mely hatóságtól, hivaltól, intézettől, intézménytől stb. milyen címen és milyen összegű lakáspénzben (lakbérben) részesülnek, illetőleg, hogy közülük kinek van természetbeni lakása.

170. Legénységi személyeknek ideiglenes (átvonuló) beszállásoláskor a viszonyoknak megfelelő, a szükséghez képest világított és téli hónapokban fűtött szobákban való elhelyezésre van igényük, de sem átvonulási étkezést, sem a szállásadó konyhájának és edényeinek használatát nem követelhetik.

Ha ágyat nem lehet szerezni, tiszta, friss szalmából készített és lepedővel borított fekhelyet kell készíteni.

Az ideiglenes (átvonuló) közös elhelyezésért fejenként és naponként ezidőszent 2 fillérben megállapított térítési összeget a községi előjáráságnak kell kifizetni.

Az ideiglenes (átvonuló) egyenkinti beszállásolásnál két-két tiszthelyettesnek és ha másodmagokkal el nem helyezhetők, egyedül is egy bútorozott, a szükséghez képest világított és a téli hónapokban fűtött szobára van igénye, amelyért a tiszt szoba után megállapított térítést kell fizetni.

171. Nagyobb számú családtaggal bíró nős legénység részére, állandó beszállásoláskor a rendszeresített természetbeni szállásilletményen (egy szoba stb.) felül a kerületi parancsnok egy külön szoba térítés nélküli használatát kedvezményképen engedélyezheti, de csak akkor, ha a természetben rendelkezésre áll. Laktanyán kívül önbérelt elhelyezés esetén e címen az illetményszerű lakbérrel felül a kincstár terhére semmiféle költséget nem lehet felszámítani.

172. Legénységi személy részére lakást elsősorban kincstári vagy a kincstár által bérelt épületben kell kiutalni.

Ha a szállásilletményre jogosultnak illetményszerű természetbeni lakást nem lehet kiutalni, akkor részére az illetményszerű lakbért kell folyósítani. Ennek ellenében önbérelt lakásról az illető magagospodskodik.

173. Kincstári vagy a kincstár által bérelt épületekben elhelyezett nős legénységi egyéneknek a lakás bútorzatlanul jár. Ezeknek, valamint a lakbérváltság mellett

önbérelt lakásban lakó igényjogosultaknak bútorbér is illetékes.

A bútorbér minden állomáson havi 21 fillér, évi 2.52 P.

174. A lakbért — mely negyedévi osztható illetmény — az igényjogosultnak előre kell kifizetni. (Jelenleg a kifizetés havi hányadokban történik.)

A bérbevételi időszak egy részére esedékes lakbért az illetékes napok száma után járó hányadban — a hónapokban 30 nappal számítva — kell megállapítani.

A bútorbért a lakbérrel együttesen ugyancsak havonként kell, mint oszthatatlan illetményt, kifizetni.

175. A szállásilletmény, illetve annak egyenértéke a lak- és bútorbér a csendőrséghez való felvétel, előléptetés vagy új beosztás napjával veszi kezdetét, nősülés esetén pedig annak napjával.

Akiket előléptetnek és egyúttal más szolgálati (alkalmaztatási) állomásra osztanak be, az új állomásra elindulásig (ezt a napot is beleértve), ha pedig egyidejűleg szabadságot kapnak — tekintet nélkül, hogy a szabadságot ki engedélyezte, szabadságuk alatt is —, az addigi (rég) állomás után illetékes állandó szállásra van igényük. Ha azonban az áthelyezett az áthelyezési állomásra bevonult és szabadságát onnan folytatja, akkor a bevonulás napjától — de legkorábban az áthelyezést elrendelő rendeletben (parancsban) meghatározott áthelyezési naptól — kezdve az új állomás után van lakilletményre igénye.

Legénységi állományú egyének magasabb szállásilletmény élvezetével egybekötött rendfokozatba való előléptetése esetén a magasabb szállásilletményre való igénye az előléptetés napjával kezdődik. Egyidejű szabadságolása, más állomásra való áthelyezése, vagy egyéb beosztása esetében a szabadság tartamára, illetve az új szolgálati állomásra való elutazás napjáig — e napot is beleértve — a magasabb szállásilletményre az addigi (rég) alkalmazás helye után megállapított kiszabásban van igénye. Az új állomáshely után a lakásilletmény, az előbbi (rég) lakásillet-

mény megszűnését követő napon veszi kezdetét.

Az állandó alkalmazási állomáson kívül történt ideiglenes vezénylés alatt előléptetteknek az illető rendfokozat után járó szállásilletményre az előléptetés napjától kezdve és az addigi állandó alkalmazási állomáshely után van igényük. Ezenkívül a vezénylés helyén — szolgálati alkalmazásuk tartalmára — laktanyaszerű elhelyezést, vagy ha ilyen nincsen, ideiglenes (átvonuló) beszállásolást is igényelhetnek.

176. A szállásilletmény megszűnik.

A) Az átvonuló (ideiglenes) szállásra való igény fogyatéki esetekben a fogyatéknappal, egyébként pedig az 50. §. szerint.

B) Az állandó beszállásolásra, illetőleg az ennek ellenértékét képező lakbérre való igény az alábbiak szerint szűnik meg:

a) a rendfokozat elvesztése, eltűnés, szökés, önkényes eltávozás esetében a fogyatéknappal, ilyenkor a már illetményszerűen előre felvett lakbért nem kell visszatéríteni;

b) áthelyezés alkalmával az elutazás napjával, mely napra a szállásilletmény még az elhagyott állomás után illetékes.

Ha az áthelyezett régi állomáshelyét már az áthelyezési napot megelőző időben elhagyja, részére az új állomás utáni lakstb. illetményt akkor is csak az áthelyezési naptól lehet felszámítani. Ilyen esetben a korábban elhagyott régi állomás utáni lakstb. illetmény (természetbeni lakás) az áthelyezési napig terjedő időre változást szenved;

c) polgári szolgálatba átlépés alkalmával a havizsold megszűntével;

d) nyugállományba helyezéskor, úgyszintén az újra alkalmazottaknak e viszonyba való visszahelyezésekor, továbbá várakozási illetménnyel szabadságolásnál —ismételt esetben is — a lakbérévnegyednek a végével;

e) háromhavi készpénzjárandóságra igényjogosult hozzátartozók hátrahagyása nélkül történt elhalálozás esetén a lakbér-

évnegyed végével, amelyben az elhalálozás történt;

f) háromhavi készpénzjárandóságra igényjogosult hátramaradottak hátrahagyásával elhunyt legénységi egyének szállásilletményére a 67. §. 254. pontjában foglaltak mértékadóak.

C) A bútorra, illetve a bútorbérre való igény a szállás (lak) illetménnyel egyidejűleg szűnik meg.

D) Ha a nyugállományba helyezett (várakozási illetménnyel szabadságolt) legénységi egyén természetbeni lakásban volt elhelyezve és abból a nyugállományba helyezés (várakozási illetménnyel szabadságolás) napja után, de a szállásilletményre való igény megszűnésének napja előtt kiköltözik, vagy ha tőle a lakást szolgálati okokból ezen időpont előtt elveszik, részére a szállásilletményre való igény megszűnésének napjáig annak a lakbérnek aránylagos részét (egy napra az egyhavi lakbér egyharmincad részét számítva) kell folyósítani, amely a tényleges szolgálat alatt utoljára megillette volna, ha nem lakott volna természetbeni lakásban.

177. Önbérelt lakásoknak a kincstár által való átvételére vonatkozó határozványokat a gazdaságkezelési utasítások tartalmazzák.

Önbérelt és a kincstár rendelkezésére bocsátott illetményszerű lakásnak a tényleg fizetett — szerződés, vagy lakbérnyugtával igazolt — bérét, ha az az érdekelt legénységi állományú egyén illetményszerű lakbérénel nem magasabb — a hatályos felmondási időszak végéig a kincstár viseli.

Ha az illetményszerű lakás bére magasabb, mint az érdekelt legénységi állományú egyén részére fizetett lakbér összege, a kincstár csak az érdekelt legénységi állományú egyén lakberváltsága erejéig viseli a rendelkezésre bocsátott lakás bérét.

Ha a kincstárnak átadott önbérelt lakás az illetményszerűnél kevesebb egységből áll, a hiányzó egységek értékhiányát a kincstár által a lakás után fizetendő összegből le kell vonni.

Fogyatéki esetben az önbérelt lakásokat attól a naptól kezdve kell írásban az osztály (kerület székhelyén a kerületi) parancsnokság rendelkezésére bocsátani, amely nap az illető állomáson a lakilletményre való igény megszűntének napját közvetlenül követi.

Kivétel az az eset, amikor az új állomáson való lakásszerzés nehézsége miatt, érdekelt régi állomásán a lakást csak később tudja rendelkezésre bocsátani; ilyenkor azt a felmondási időszak végéig terjedő idő alatt később is át lehet venni. Az átadás elmulasztása esetén a felvett lakbért az egész bér (felvételi) időszakban hátralévő napok száma után esedékes hányadban kell visszafizetni.

Önbérelt lakásokat az illető helysége érvényes „Lakbérleti szabályrendelet“-ben foglaltak szem előtt tartásával kell kibérelni és felmondani. Ahol ilyen szabályrendelet nincs, ott a helyi szokást kell figyelembe venni.

Önbérelt lakás átvételének nincs helye: a) saját kérelmére, saját költségen történt áthelyezés esetén, b) ha a lakilletmény az illető helyen szokásos béridőszak 15 utolsó napján belül szűnik meg, amelyre a lakbér már felvételre került. Ilyenkor lakbért sem kell visszatéríteni. A lakást azonban ilyenkor is rendelkezésre kell bocsátani, ha azt nem lehetett idejében felmondani s ezért a háztulajdonos további bérfizetést követel.

Nyugállományba helyezett (várakozási illetményrel szabadságolt) vagy meghalt személy önbérelt lakását csak azért, hogy helyette a lakbért a kincstár fizesse ki, nem szabad átvenni.

Az eltávozó maga köteles a lakást kellő időben felmondani, ha azt saját használatára meg nem tartja. Átvett lakások értékesítéséről, esetleg kellő időben való felmondásáról az átvevő parancsnok köteles gondoskodni. Mulasztással okolható személy a bérbeadót kártalanítani tartozik.

Önbérelt és átadott lakásokat bérbeadás útján kell értékesíteni, lehetőleg úgy, hogy a bérszabásszerű bérösszegnek legalább egyharmada a kincstárnak megtérüljön.

Legénységi állományú egyének részére az ilyen lakások kötelezőleg kiutalhatók.

Ugyanezeket a határozványokat kell alkalmazni akkor is, ha a csendőregyén saját házában lakik.

43. §. Ruházati (tömeg) illetmény.

178. Minden legénységi egyénnek tényleges csendőrségi szolgálati ideje alatt a tömegrendszer szerint ruházatra és lábbelire van igénye.

Tömegrendszer alatt a ruházati ellátásnak azt a módját értjük, amely szerint a kincstár a legénység ruházatát és lábbelijét központilag kezelt átalányösszegeből (tömegeből) szerzi be és adja ki a legénységnek.

A tömegebeli cikkek a legénységnek feltételes tulajdonát képezik.

A ruházat (tömeg) illetmény az egyszersmindenkorra szóló első tömegbetétből, a havonta járó tömegátalányból és az esetleges tömegpótlékokból áll, mely az „Összesített tömeg“-et képezi.

Az összesített tömeg kezeléséből és a legénységnek a tömegrendszer szerint való felruházásából eredő egyéb bevételeket (pl. takarékpénztárban elhelyezett tőkék kamatait, hasznavehetetlen tömegebeli tárgyak elárverezéséből befolyó összegeket stb.) külön, az „Általános tömeg“-ben kell kezelni.

Az összesített, valamint az általános tömeg együttes kezelése a „Tömegpénztár“-ban történik.

Az első tömegbetétet és a tömegátalányt együttesen „Tömegilletmény“-nek, a tömegkönyv félévi lezárásánál mutatkozó maradványt „Tömegkövetelés“-nek, a hiányt pedig „Tömegetartozás“-nak nevezzük.

Az átvett ruházat tényleges értékének, vagy becsértékének a tömegköveteléssel, illetőleg a tömegetartozással egybevetése után mutatkozó követelés összege a „Tömegvagyon“.

179. Az első tömegbetét átalányösszeg, amely az „Öltözeti és Felzerelési Szabályzatban“-ban rendszeresített ruházati cik-

kek és lábbelik első beszerzésére szolgál.

Kiszabatát, az anyagok árának és az elkészítés költségének megfelelően, időnként a belügyminiszter állapítja meg.

Az első tömegbetét jelenleg gyalog- és lovascsendőr részére egyaránt 200 P.

180. A) Az első tömegbetétre igénye van:

a) a csendőrséghez felvett próbacsendőrnek;

b) az újból belépett volt csendőrnek;

c) állandó nyugállományba helyezett, vagy végkielégítéssel elbocsájtott legénységnek, ha a megejtett újbóli felülvizsgálat eredménye alapján újra ténylegesítik.

B) Az első tömegbetétet nem lehet felszámítani:

a) a csendőrségtől „Nyilatkozat” alapján önként kilépett, de 30 napon belül a testületbe újból belépett legénységi személy részére;

b) a várakozási illetményel szabadsággoltnak, ha újra szolgálattételre alkalmazzák.

181. Az első tömegbetétet, az igényjogosultnak a csendőrséghez történt felvétele után, a központi gazdasági hivatal számítja fel; ez az összeg az összesített tömegbe történt bevételezés után, az igényjogosult tömegkönyvében az első bevételi tétel.

182. A ruházat és lábbeli karbantartására és utánpótlására minden legénységi egyén tömegátalányt kap. A tömegátalány összegét időszakonként a belügyminiszter állapítja meg.

Tömegátalány fejében rendfokozatra való tekintet nélkül jelenleg gyalog- és lovascsendőrnek egyformán havi 18.—pengő illetékes.

183. A külön rendelettel *hegyvidékiek* minősített örsökre beosztott csendőrök — a fokozott szolgálati, terep- és időjárás viszonyokra tekintettel — felemelt tömegátalányt kapnak. A felemelt tömegátalány összege jelenleg havi 22 pengő.*

* A felemelt tömegátalány szempontjából *hegyvidékiek* minősített örsöket a 174.516/VI. b—1942. számú körrendelet (13/1942. CsK.) sorolja fel.

A kiskunhalasi lovas tanosztálynál állandóan beosztott pótlóidomító legénységnek, továbbá az első lovas kiképzésre vezényelt csendőröknek a kiképzés idejére egyenkint még havi 3 pengő tömegátalányt illetékes.

184. Tömegátalányra az igény a csendőrséghez a hó első napján felvettek után ezzel a nappal, a hó közben belépők után pedig a következő hónap első napjával kezdődik és annak a hónapnak utolsó napján szűnik meg, melyben az igényjogosult a csendőrség állományából fogyatékbajut.

Felemelt tömegátalány *hegyvidéki* örsre áthelyezett csendőr után az áthelyezést követő hó 1-től illetékes. Ha az áthelyezést a hónap 1-vel rendelték el, s az áthelyezett e nappal a hegyvidéki örsre be is vonul, a felemelt tömegátalányt részére már erre a hónapra is fel lehet számítani. A felemelt tömegátalányra való igény a csendőrnek más — nem hegyvidékiek minősített — örsre történő áthelyezésével szűnik meg, és pedig az áthelyezés havának végével. Ha az áthelyezés a hó 1-vel történik, a felemelt tömegátalányra való igény már az előző hónap végével szűnik meg.

Betegség, illetmények melletti szabadság, fegyelmi vagy vizsgálati fogság, valamint — a csendőrségnél való meghagyás mellett — szabadságvesztés büntetésre elítélés a tömegátalányra való igényt nem befolyásolja.

Polgári alkalmazás elnyerése céljából próbaszolgálatra történt ideiglenes szabadságolás esetén a tömegátalány a szabadság első hat hónapja alatt teljes összegében illetékes.

185. Nyugdíjuk beszüntetése és tényleges illetmények mellett tényleges csendőrségi szolgálattételre ideiglenesen alkalmazott nyugállományú csendőr legénységi egyének után az első tömegbetétet nem lehet felszámítani. Részükre a tömegátalányt havonta utólag kell kézhez fizetni.

Természetben ruházatra tehát igényük nincs.

186. A tömeggyártmányt csak egész

hónapra lehet felszámítani és kifizetni, azt a hó egyes napjaira felosztani nem szabad.

187. A tömegvagyon a csendőriegény ségnek csak feltételes tulajdona.

a) Annak, aki a testületben legalább 5 évig megszakítás nélkül szolgált és önhibáján kívül, felülvizsgálat, vagy leszerelési nyilatkozat alapján jut fogyatékb, tömegkövetelését, továbbá ruházatának becsértékét, az esetleg fennálló kincstári tartozások levonásával ki kell fizetni.

b) Ötévi csendőrségi szolgálati idő letelte előtt a csendőrségből önként kilépő csendőrök tömegvagyonát az általános tömeg javára kell bevételezni.

c) Ha csendőr legénységi egyént szökés, vagy saját hibája következtében eltávolítanak, tömegvagyonát, szolgálati idejére való tekintet nélkül, az általános tömeg javára kell bevételezni.

d) Ötévi csendőrségi szolgálati idő letelte előtt leszerelt, de 30 napon belül a testületbe visszalépett csendőrnek az általános tömegbe bevételezett tömegvagyonát az összesített tömegbe vissza kell utalni.

Öt évnél hosszabb csendőrségi szolgálat után leszerelt — tehát tömegvagyonra jogosult —, de 30 napon belül újból belépett csendőr a leszereléskor felvett tömegvagyonot az összesített tömeg javára visszafizetni köteles. Ha azonban ez az összeg az első tömegbetét összegét meghaladja, csak az első tömegbetét összeget kell visszafizetnie. A visszafizetésre indokolt esetben az osztályparancsnokság 6 havi törlesztést engedélyezhet.

e) Havidíjasokká előléptetett legénységi egyének részére tömegkövetelésüket, szolgálati idejükre való tekintet nélkül, ki kell fizetni. A használatukban lévő ruházat tulajdonukba marad, de ha kívánják, becsértékét készpénzben megkaphatják.

f) Elhalt véglegesített nőtlen csendőr tömegvagyonát a halál okára és a szolgálati idő tartamára tekintet nélkül, az esetleges kincstári követelések levonása után, mint hagyatékot az örökösök javára, a hagyaték tárgyalására hivatott bí-

róságnak kell beszolgáltatni. Elhalt nők tömegvagyonát — a kincstári követelések levonása után — nyugta alapján a közvetlen hozzátartozóknak kell kifizetni.

Elhalt próbacsendőr tömegvagyonra az általános tömeget illeti; örökösöknek a tömegvagyonra igényük nincsen. Az elhaltat terhelő kincstári követeléseket a tömegvagyonból le kell vonni.

g) Állandó nyugállományba helyezett, továbbá felülvizsgálat útján végkielégítéssel elbocsátott csendőr tömegvagyonát és ruházatának becsértékét, szolgálati idejére való tekintet nélkül részére ki kell fizetni.

Felülvizsgálat útján, de végkielégítés nélkül elbocsátott egyéneknek tömegvagyonukra nincs igényük, hanem azt az általános tömeg javára kell bevételezni.

h) Várakozási illetménnyel szabadságolt csendőr egyének tömegvagyonukra csak akkor tarthatnak igényt, ha újabb felülvizsgálatuk eredményéhez képest őket állandó nyugállományba helyezik, vagy végkielégítéssel elbocsátják. Ilyen egyének részére, ha újbóli ténylegesítésük után a csendőrségből nyilatkozat alapján, tehát önként és önhibájukon kívül kilépnek, tömegvagyonukat csak akkor szabad kifizetni, ha összes beszámítható szolgálati idejük az 5 évet megszakítás nélkül eléri.

A várakozási illetménnyel szabadságon töltött idő a tömegvagyonra való igény szempontjából a szolgálati időbe nem számít, de megszakítást sem képez.

A várakozási illetménnyel szabadságolt csendőrökkel leszerelésük alkalmával a leszámolást úgy kell megejteni, mint minden más fogyatékbba vett egyénnel, de tömegvagyonukat nyugállományba helyezésük, vagy végkielégítéssel való elbocsátásuk időpontjáig a tömegpénztárban kell hagyni.

Ha a várakozási illetménnyel szabadságolt személy tömegkövetelése a ruházat becsértékének betudásával az első tömegbetét összegét meghaladná, akkor az első tömegbetétet meghaladó tömegtöbbletet részére leszereléskor ki kell fizetni.

i) Ha a várakozási illetménnyel szabad-

ságolt csendőr elhal, tömegvagyonával úgy kell eljárni, mintha tényleges állományban halt volna el.

j) Nyugellátás mellett fogyatékbba vett próbacsendőrök tömegvagyonát az általános tömegbe kell bevételezni.

k) Várakozási illetménnyel szabadságolt és a csendőrségnél legalább 5 évet szolgáló csendőr tömegvagyonát abban az esetben is ki kell fizetni, ha e szabadsága alatt olyan büntetést követett el, mely a csendőrségből való elbocsájtást vonja maga után.

l) Igényjogosultsági igazolvány alapján polgári szolgálatra ideiglenesen alkalmazott csendőrök tömegvagyonát kezüköz kell kifizetni. Csendőrségi szolgálatra való újbóli alkalmaztatásuk esetén az első tömegbetét összegét sajátjukból fizetik.

188. Ha egy csendőrnek annyi tömegkövetelése van, hogy az évi tömegátalánykétszeres összegét meghaladja és ha a jelen §. 190. pontjában előírt mennyiségű kifogástalan cikkel el van látva, a többletet kérelmére és nyugtájára még akkor is ki lehet fizetni, ha a csendőrségnél még nem szolgált öt évet.

A tömegtöbbletet azonban csak akkor szabad kifizetni, ha a kérelem teljesítését a szakaszparancsnok javasolja és a szárnyparancsnok a ruha és fegyverzeti könyvecske betekintése után véleményezi.*

189. Tömegtartozás akkor keletkezik, ha a tömeg kötelékébe tartozó egyén első tömegbetétjének és tömegátalányának együttes összege kisebb, mint a részére kiszolgáltatott tömegbeli cikkek értéke.

Ha a csendőrségből fogyatékbba vett egyénnek — tekintet nélkül a fogyatéknemére — tömegtartozása van, azt első sorban a tőle beszédett ruházati és felszerelési cikkek becsértékéből, azután pedig a közgazdálkodási követeléséből kell fedezni. Ha ezek a tartozás kiegyenlítésére elegendők nem volnának, a tartozás fennmaradt részét az általános tömegből az összesített tömegnek meg kell téríteni.

* A tömegtöbblet kifizetése ezidő szerint szűnetel.

A csendőrségtől végkielégítés mellett fogyatékbba vett csendőr tömegtartozását, ha az előző bekezdésben megjelölt pénzekből teljesen nem fedezhető, a végkielégítésből le kell vonni. E célból a fedezetlenül maradt tartozás összegét a belügyminiszternek az illető leszerelése után azonnal be kell jelenteni.

190. A legénység felszereléséhez tartozó, a tömeg terhére beszerzett és leszerelés alkalmával becslés alá vonandó cikkeket, viselési időtartamukat, továbbá azt, hogy az egyes cikkekből hány darabbal kell minden csendőrt lehetőleg ellátni, az alábbi táblázat mutatja:

A legénység részére a kiszabott mennyiségen felül csak annyi ruházati cikket szabad kiadni, hogy azok értéke az illető tömegkövetelését meg ne haladja. Egyáltalában a csendőr tömegbeli igénye maradjon meg tömegvagyonának korlátai között, a tömegtartozást kerülni kell.

191. Szolgálatteljesítés közben (tűzeset, árvíz, stb.) a csendőr hibáján kívül elpusztult tömegbeli cikkekért a javadalmazásból kártérítés jár, melyet az illető tömege javára kell bevételezni.

Ez a kártérítés azonban nem terjed ki az elrongált vagy elpusztult cikkek teljes beszerzési értékére, hanem annak csak arra a részösszegére, amely az illető cikk hátralévő viselési időtartamára esik. Az ilyen tömegbeli cikkeket a károsultnál meg kell hagyni.

Ha a szolgálat közben megrongált vagy elpusztult tömegbeli cikk viselési időtartama már letelt, vagy ha az egész viselési időtartam egynegyed részénél több nem hiányzik, a teljes viselési időtartam egy negyedére eső hányadot kell felszámítani, vagyis minden tönkrement ruhadarab egész kiállítási, illetve beszerzési költségének legalább az egynegyedét mindig meg kell téríteni.

Ha a csendőrnek valamely tömegbeli cikket ellenszegülés alkalmával rongálják meg, a kárt első sorban az ellenszegülő köteles megtéríteni. Behajthatatlanság esetén a kárnak a csendőrségi javadalma-

Darab	Pár	A t á r g y m e g n e v e z é s e		Viselési idő- tartam	
				év	hó
2	—	Vadászkalap		1	—
1	—	Tollforgó tokkal		2	—
1	—	Tábori sapka		1	—
—	—	Dolmány		—	—
3	—	Posztó	zubbony	1	—
1	—	Szövet		2	—
3	—	Posztó nadrág	gyalog legénységnek	1	—
2	—		lovass legénységnek	1	—
2	—	Lovagló (posztó) nadrág lovas legénységnek		1	—
1	—	Szövet nadrág		2	—
1	—	Börmellény		5	—
1	—	Mente lovas legénységnek		4	—
1	—	Ujjas vállgallér		3	—
2	—	Köpeny		3	—
2	—	Nyakravaló		—	6
6	—	Zsebkendő		1	—
—	4	Kapca		—	3
3	—	Ing	pamutvászon	—	6
3	—	Alsónadrág		—	6
1	—	Ing	téli gyapöt	2	—
1	—	Alsónadrág		1	—
2	—	Kardbojt (tiszthelyettesi vagy tisztesi)		1	—
2	—	Jelsípszinor		1	—
—	1	Kesztyű	fehér szarvasbőr	1	—
—	1		gyapjúval bélelt barna juhbőr	—	6
—	1		kötött khaki nyári	—	6
—	1	Sarkantyú felcsatoló készülékkel		1	—
1	—	Igazolványvédő tok		1	—
—	—	Lovaglóbőrfojt (pár)		—	—
—	2	Csizma	gyalog legénységnek	hosszúszerű	egyik pár zsiros borjúbőrből, másik boxbőrből
—	2		lovass legénységnek	félszerű	
—	2	Csizma	gyalog legénységnek	hosszúszerű	egyik pár hosszúszerű zsiros borjúbőrből, másik boxbőrből, a félszerű tetszés szerint
—	1		lovass legénységnek	félszerű	
—	—	Csizmaanyag (pár)	hosszúszerű	—	—
—	—		félszerű	—	—
—	—	Csizma fejelésanyag (pár)		—	—
—	—	Féltalp (pár)		—	—

zásból való megtérítését esetről-esetre a belügyminisztertől kell kérni.

192. Tömegbeli cikkeknek szándékosan, gondatlanságból, pajkosságból, általában önhibából való tönkretétele, önhatalmú elidegenítése, vagy kicserélése az okozott kár megtérítésén kívül, fegyelmi vagy büntetőbírósi eljárást is vonhat maga után.

Megrongált ruházati cikkek helyreállítási költségeit a vétkes viseli.

Ha a cikkek helyre nem állíthatók, akkor a kár gyanánt úgy a bírói, mint a közigazgatási eljárás alkalmával új cikkekért a teljes értéket, használtakért pedig a 191. pontban körülírt becsértéket kell felszámítani.

193. A m. kir. csendőrség nyomozó alakulataihoz, vasúti örseihez véglegesen beosztott és polgári ruházatban szolgálatot teljesítő, továbbá közbiztonsági rádiófelderítő szolgálatot végző polgáriruhás legénységnek polgári ruházattal ellátása is a tömegrendszer keretébe tartozik.

A polgári ruházat első beszerzésére rendszeresített „Felszerelési Járulék” kiszabata 160 P.

A polgári ruházat karbantartásából és kiegészítéséből felmerülő több költség fedezése a tömegátalánypótlékból történik, melynek kiszabata havi 5 pengő.

A polgári ruházatban szolgálatot teljesítő legénységet a következő ruházati cikkekkel kell ellátni:

- 1 drb téli kabát;
- 1 drb felöltő;
- 2 rendbeli öltöny (kabát, mellény, nadrág), egyik nyári;
- 3 drb polgári ing;
- 2 drb nyakkendő;
- 2 drb kalap.

Ha a felsorolt cikkek a becsült készletből nem adhatók ki, úgy azokat kézi bevásárlás útján kell beszerezni.

A polgári ruházat becsértékét és viselési idejét a következő kimutatás tünteti fel:

Ruházat megnevezése	B e c s é r t é k			Viselési időtartam
	I. oszt.	II. oszt.	III. oszt.	
	P	P	P	
Téli kabát	26.00	19.00	13.00	3 év
Felöltő	22.00	16.50	11.00	3 év
Teljes öltöny	24.00	18.00	12.00	1 év
Kabát egyedül	12.00	9.00	6.00	
Nadrág egyedül	8.00	6.00	4.00	
Mellény egyedül	4.00	3.00	2.00	
Kalap	2.40	1.20	0.60	1 év
Ing	1.20	0.80	0.40	2 év
Nyakkendő	1.00	—	—	6 hó